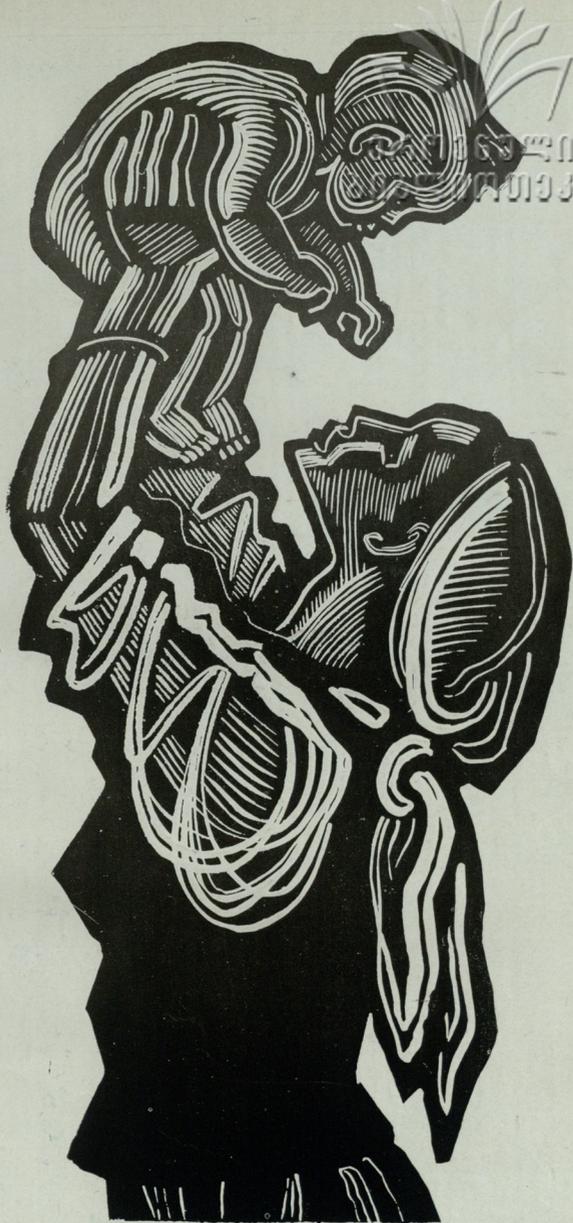
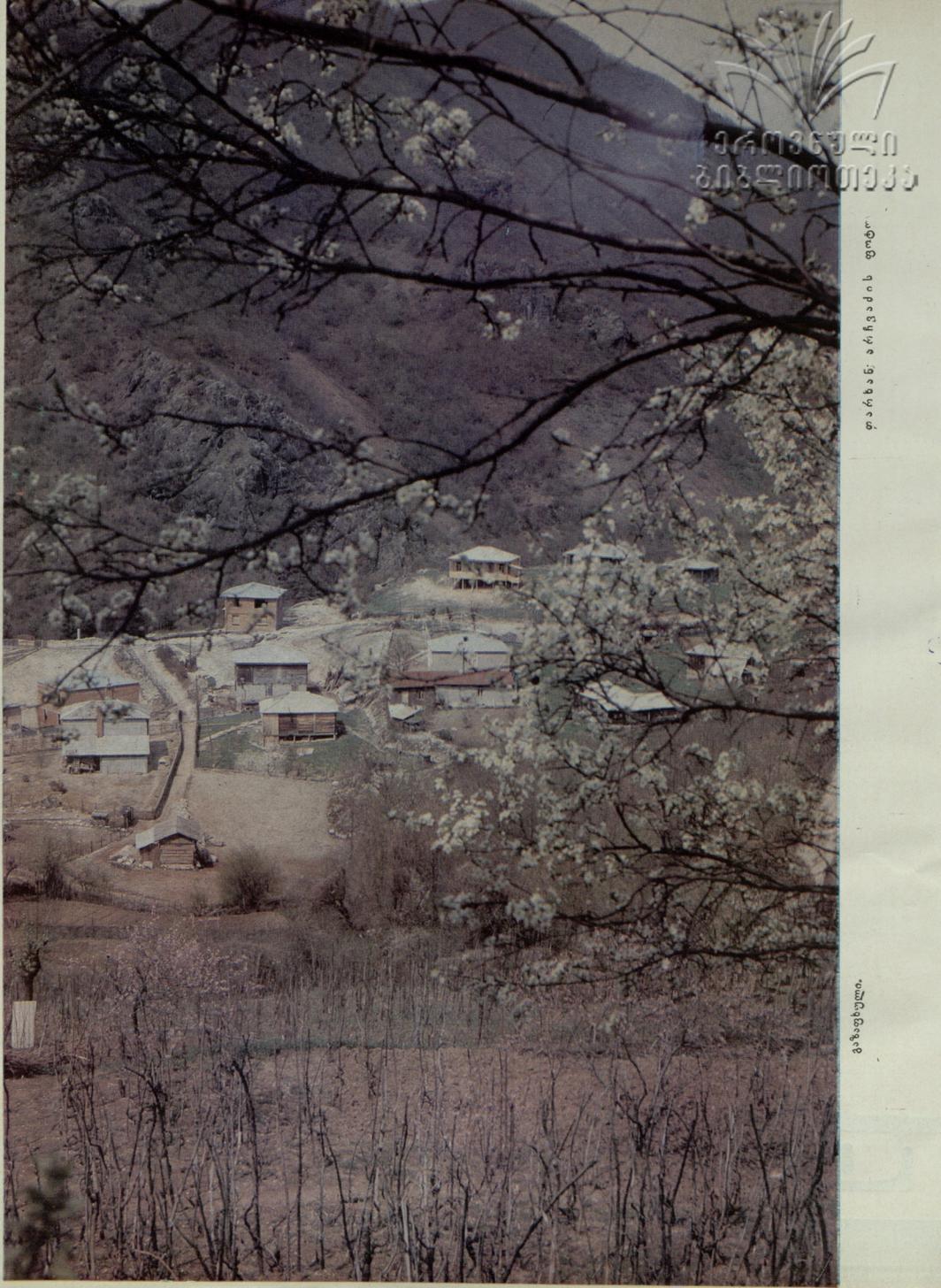

619
1976

ՀԵՍ
1976

ეროვნული
გიგლიოთეკა

თარგან: არჩაქაძის ფოტო

გაზაფხული

1976

წლის 24 თებერვალს, დღისს 10 საათზე, მოსკოვში, კრემლის უროლოზთა სახალღეში მუშაობა დაიწყო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობამ.

სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიბიუროს წევრებთან ერთად პრეზიდიუმის ლეგეში ადგილებს იკავებენ კომუნისტური, მუშათა, ეროვნულ-დემოკრატიული და სოციალისტური პარტიების დელეგაციების წევრები, რომლებიც სკკ ცენტრალური კომიტეტის მოწვევით ჩამოვიდნენ ყრილობაზე.

ყრილობა მოკლე შესავალი სიტყვით გახსნა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ახანაგა ლ. ი. ბრამშვინმა.

დელეგატები ერთსულოვნად რჩევენ ყრილობის პრეზიდიუმს, სამდივნოს, სარედაქციო და სამანდატო კომისიებს.

თავმჯდომარე — სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიბიუროს წევრი, სკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ახ. მ. ბ. სულწინი აცხადებს, რომ ყრილობაზე ჩამოვიდა 96 ქვეყნის კომუნისტური, მუშათა, ეროვნულ-დემოკრატიული და სოციალისტური პარტიების 108 დელეგაცია.

დელეგატები ერთხმად ამტკიცებენ სკკ XXV ყრილობის შემდეგ დღის წესრიგს:

1. სკკ ცენტრალური კომიტეტის საწვარეუო მოხსენება და პარტიის ძირითადი ამოცანები საწინაო და საგარეო პოლიტიკის დარგში — მომხსენებელი სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ახ. ლ. ი. ბრამშვინი.

2. სკკ ცენტრალური სარევიზიო კომისიის ანგარიში — მომხსენებელი სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარე ახ. ბ. ი. სიკინი.

3. სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების 1976-1980 წლების ძირითადი მიმართულებანი — მომხსენებელი სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ახ. ბ. ნ. კონიკინი.

4. პარტიის ცენტრალური ორგანოების აპრეცეზი.

სკკ ცენტრალური კომიტეტის საწვარეუო მოხსენება ვაკეთა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ახანაგა ლეონიდ ილიანსკიმ ბრამშვინმა, რომელსაც მთელი დარბაზი მქუხარე, ხანგრძლივი ტაში და ოვაკითი შეხვდა.

ლეონიდ ილიანსკე ბრეჯნევის მოხსენებაში — შემოქმედებითი პარტიზმ-ლენინიზმის ამ თვალსაჩინო დოკუმენტში, მეცნიერული სიღრმით არის განხილული განვითარებული სოციალიზმის აქტუალური საკითხები, კომუნისტური მისი შემდგომი წინსვლის გზები, შეგამებულია ჩვენი ხალხის შესანიშნავი მიღწევათა შედეგები.

მოხსენებაში ღრმად და ამომწურავად არის მოცემული პარტიის საწინაო და საგარეო პოლიტიკის, თანამედროვე საერთაშორისო ვითარების ყუველმხრივი ანალიზი, კომუნისტური მშენებლობის შთამავლებელი პერსპექტივები, მშვიდობისა და სავაჭრო ურთიერთობის თანამშრომლობისათვის შემდეგში ბრძოლის მიზნები და ამოცანები; დიდი ყურადღება ეთმობა მომე სოციალისტურ საბრუნველუნებთან საბჭოთა კავშირის ურთიერთობისა და მეგობრობის შემდგომ განვითარებას; ხაზგასმულია, თუ რა დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია კოლონიური დამოკიდებულებისგან განთავისუფლებულ ქვეყნებთან ურთიერთობის გაფართოებასა და განმტკიცებას.

ლეონიდ ილიანსკე ბრეჯნევის საპროგნამო მოხსენებამ ღრმად და წარუშლელი კვალი დატოვა ყრილობის დელეგატებზე, ჩვენი ქვეყნის მშრომლებზე; მთელი მსოფლიოს პროგრესულ ადამიანებზე.

ყრილობაზე სიტყვით გამოსული დელეგატები ერთსულოვნად უჭერდნენ მხარს სკკ ცენტრალური კომიტეტის ანგარიშის დებულებებსა და დასკვნებს, განიხილავდნენ ცენტრალური სარევიზიო კომისიის ანგარიშს, იწინებდნენ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ახ. ბ. ნ. კონიკინის მოხსენებას „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების 1976-1980 წლების ძირითადი მიმართულებანი“.

ყრილობაზე აღინიშნა, რომ „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების 1976-1980 წლების ძირითადი მიმართულებანი“ პროექტის განხილვა ჩვენი ქვეყნის ყველა ოლქში, მხარესა და რესპუბლიკაში მიმდინარეობდა პოლიტიკური აქტიუობისა და საქმიან ვითარებაში, პროექტის განხილვისას გამოვიდა 7,6 მილიონი კაცი, გამოითქვა მილიონზე მეტი წინადადება და სურვილი. სეციალური კომისია, რომელიც ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიბიურომ შექმნა, განიხილავს მშრომელთა წინადადებებს.

ჩვენი ქვეყნის კომუნისტთა ამ ისტორიულ ფორუმზე მთელი ქართული ხალხის ნათელი აზრი, მისი გულისთქმა და მისწრა.

ეროვნული
გიორგოთა

ლეონიდ ილიანსკე ბრამშვინი

ისტორიული
ყრილობა
XXV

საქ. სსრ კ. მარქსის
სახ. სახ. რესპუბ.
გიორგოთა

ფეხები გამოთქვა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანმა, დილეგატმა მ. ა. შვიპარდნაქმ.

ამხანაფმა ე. ა. შვიპარდნაქმ აღნიშნა, რომ „XXV ყრილობისათვის ცენტრალური კომიტეტის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვის შემდეგ საკავშირო ორგანოებს ვთხოვთ სამარეწველო პროდუქციის მოცულობის გადიდება ჩვენი დღევანდელ არა 85-89 პროცენტით, როგორც ეს პროექტით არის გათვალისწინებული, არამედ 87-41 პროცენტით“.

ეს სიტყვები ყრილობამ ტაშით მიიღო. მთელი ქართველი ხალხი, საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხთან ერთად, ახლა ერთი შთაბეჭებით მიზნით არის გასჭვალული: პირნათლად შესარულუს მეთაურ ზუთწლედის გეგმები, წარმატებით აიღოს ახალი მიწები.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობას, რომელსაც, საერთო აღიარებით, მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობა ჰქონდა, მთელი პროგრესული კაცობრიობა შეუნდობდებოდა ინტერესითა და გულისხურით აღევლინდა თვალყურს.

ეპოქის გონება, ღირსება და ნინდისი, — ახე განსახლვრადი ღიღინა კომუნისტური პარტიის არსი. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია საბჭოთა ხალხის ნაცადი ავანგარდია, მისი ისტორიული გამარჯვებების სულისჩამდგმელი და ორგანიზატორია. აი, ამიტომაც იყო, რომ ამ საიუბილეო ყრილობამ ერთხელ კიდევ ცხადყო, თუ რა მახლობელი და ერთსულოვანია

ხალხისა და პარტიის მისწრაფებები, რა ძალით ევიწყლება ის უსახლვრო ნიღბა, რომელსაც კომუნისტური პარტიისადმი იჩენს ჩვენი მუშათა კლასი, კოლმეურენი გლეხობა, ინტელიგენცია.

ყრილობამ დაამტკიცა სსრ კავშირის სახალხო ეკონომიკის განვითარების 1976-1980 წლების ძირითადი მიზართულებანი, აირჩია პარტიის ცენტრალური ორგანოები, ამოწმურდა და დადგარა ყველა დასახული ამოცანა და დაასრულა თავისი მუშაობა.

მომე კომუნისტური, მუშათა და სხვა პროგრესული პარტიების წარმომადგენლები, რომლებიც მხურვალედ უზიარებდნენ ჩვენს წარმატებებს და ყრილობის ტრიბუნდან ახალ გამარჯვებებს ვახიურებდნენ, თავიანთი ქვეყნებში გაემგზავრნენ.

თვანი მშობლიურ სოფლებსა და ქალაქებს დაუბრუნდნენ ჩვენი თვალუვდენელი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან წარგზავნილი დილეგატები.

ყრილობაზე მიღებული შთაბეჭდილებები შეუქრასავით გამყვამათ. ეს შეჭურა ახლა ყველა მშრომელს რაწმავს და უნათებებს გზას.

ეკვი არ არის, რომ ჩვენი გულმართალი, გამარჯ და ღიღინის იღებინაღმი ერთგული ხალხი, პარტიის ხელმძღვანელობით, ღირსეულად შეასრულებს მეთაურწლედის ამოცანებს, წარმატებით დადაქრის საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობის ყველა მიზანდასახულებას.

ყრილობის დარბაზში.

სკკ XXV ყრილობის დილეგატები საქართველოდან მოსკოვში. წიელ მოედანზე

პროდუქტარემო ყველა ქვეყნისა, შეერთებით!

დროშა

№ 3 (471) აპრილი, 1976 წ.

შურნალი გამოდის 1928 წლიდან

პროფკულტურული სასოციალდემოკრატული ოლიტიკური და სალიტერატურო-სამხატვრო შურნალი

სამ. კვ ცი-ის გამოცემაზე

მთავარი რედაქტორი
რამაზ მარგინანი

სარედაქციო კოლეგია:

გულნარბ ხახაბი,	ღინარბ ნოღინა
თენიკო გოგოლაძე	(მხატვარი-რედაქტორი),
(მწგ. მდივანი),	ლადო სულაბერიძე,
ოთარ დემიბარაშვილი,	ილინა ბაბაღლა,
გურამ დონანაშვილი,	უჩა ჯაფარიძე.
სერგო ღურინიძე,	

წაჭი ქილასონია
გაუგაგაოს
მოგავალს

მშპრალი
მივლინებაში

სოლომონ
დემურსანაშვილი

● თქვენ რომ მოხვალთ მძღვარი ფრთებით, —
 მე აქ აღარ დაგიხვდებით,
 მე აქ აღარ დაგიხვდებით,
 დილო!
 კვამლად გავცა ცასა ზედა,
 და შორიდან გადმოგხვდავთ,
 შორეთიდან გადმოგხვდავთ, —
 დილო!
 ის, რაც მიწას ეკუთვნოდა,
 ის, რაც მიწის ნერვით თრთოდა, —
 ისევ მიწას დაუბრუნებს,
 დილო!
 მაგრამ თქვენი საუკუნე
 თქვენს გულბეში მაგაგუნებს,
 თქვენს მუხებში მაგაგუნებს,
 დილო!
 გაუმარჯოს თქვენს კარგ გულებს,
 ვინც არ კარგავს დაკარგულებს,
 ვინც არ კარგავს დაკარგულებს,
 დილო!
 ვინც სტრქონად დაკარგულებს
 თქვენს ლექსებში დამაბრუნებს,
 თქვენს მძღვ ხმებში დამაბრუნებს,
 დილო!
 გაუმარჯოს თქვენს დიდ ლექსებს,
 ვინც ამაგლეჯს დროის მუცებს,
 მომთხოვს სისხლით დამარჯნებს,
 დილო!
 ასეთია გამარჯვება!
 ასეთი მწამს გამარჯვება!
 მსხვერპლს თხოულობს
 გამარჯვებით სვლია!

● თქვენ რომ მოხვალთ მძღვარი ფრთებით, —
 მე აქ აღარ დაგიხვდებით,
 მე აქ აღარ დაგიხვდებით,
 ვაი..

სონია ფელდსაშვილი.

მარიამ თამაშვილი.

ქინისლი ვანი

თუ კახი ვინიარია...

● ერთ კაცს, ვინაც სოფლის მეცურებობა დააკისრეს, მეფერ რამ შეუძლია. შეუძლია კიდევ ააღორჩინოს სოფელი და კიდევ განდგას, მოწაღოს შრომის ორგანიზაცია, გააჩანავოს დოღლით. ასეთი მაგალითები ბევრი ვიცით.
 ქინისში მიამხებ: რვა წლის წინათ, ჩვენი მეურნეობის ნაკვეთები ისე იყო მოუფლებლობისაგან ჩაობრებული, რომ ერთი ძვერტელი აგრონომი ურვიდლდე გვიავლიდა ბოლმე ზუმრობით: ქინისიღებო, ისე არ აიღო მისავალი, რომ შეღვის ნერვების შენახვა არ დაეავწყუდო.
 შეღვა სარცვლა ბაღასა, რომელიც მიიღ ნაკეთებში იყო მოდებული.
 უნარიბოამ, სოზარმაცემ, უბერიო ხელმძღვანელობამ და საქითი უნეტერესობამ სოფელი და მთელი მეურნეობა ვაღატკების ვაზუ დააყენ თურტი.

● ასე ერთ უფავში იყო ვიროს რაიონის სოფელ ქინისის სახელწოდო საწერედ მეურნეობა, როცა მის დღევანდელ დირექტორს მიხეილ კობლიანიძეს უობრეს, აქუარი ხარ და დირექტორად შენ უნდა წახვიდე ქინისშიო.
 კობლიანიძეს პირველად გულზე უსიამოვნოდ მოხვდა ეს წინადადება. მეტე და მეტე დრმად ჩუღერტა და მიხვდა, რომ მეურნეობაში შრომულ შედეგებოდა სასარგებლო საქმის გაკეთება თუ კი კარგა ხელმძღვანელი იქნებოდა და ხაღბს გაიყოღებოდა მხარდამხარ.

● ასეც მოხდა. მეურნეობიდან პირველ დღეებშივე ვააგებეს ცვლა, ვინც მრულ ცობრების იყო დახეული. აღიკეთა სოზარმაცე, თვითნებობა, დაუდევრობა, ხაღბი დაინეტერესდა შრომით და თანდათან ფეხზე დადგა მეურნეობა. იმტა შესისავალმა და ანაზღარებამ.
 ქინისის სახელწოდო საწერედ მეურნეობა დღეს რაიონში ერთ-ერთი მდიდარი მეურნეობაა. აი, რა სიცივის მოტანა შეუძლია მიწას, ერთ-ერთ შრომასა და კარგ ხელმძღვანელობას. სწორედ ასეთი გულმოდგინე შრომით ვაზღ ბვერი უბრალო ადამიანი საქვეინოდ ცნობილი, დაფაქ-

ბული და სახელდგანტემული. ქინისშიც არიან ისეთი ადამიანები, რომელთა სახელებიც უაგე გახხარდა მთელს რესპუბლიკაში. ამგერტა ქალდეზე, ქინისელ სასახლო ქალღმერთ მინდა ვაგამბოთ.

ბრიგადირი
ქუშუნა მირაგანაშვილი

● ვეგრემანი, ტანხალდი ქალიშვილი შემოდიეს კახინეტში. ომახიანი და ვეკაცური ქალია. ახე მგონია, რომ წინათ სწორედ ასეთი ქალბეი ედგენ მხარში ვეკაცებს, როცა საქერი ზღვიბოდა, ხმაილდე ეკავათ ხელში და ვაფთვრებით ებრძოდნენ მტერს.

● ეს კია, ამ ომახიანობისთან ერთად, ასეთ ქალბეის ნაზი და მოსიყვარულე უფალი აქეთ, ადამიანის წამხალად და ხამართლიანი, მეგობრისა და იკახის შემწე და ეროგული.
 თოთქის საიდანდეც მეცნარა ეუფუნა, მისი ხმაუ რაღუ ნაცნობი იყო ჩემთვის. როცა შეზახსენეს, მამშიდა მომაგონდა, რომ ამას წინათ იგი საქართველოს ტელევიზიით გამოვიდა მაყურებელთა წინაშე და თავისი ბრიგადის მართვად რომ სასახლო წარმატებებზე შრომობოდა.

● საშუალო სკოლის დამაჯერებლისთანვე ეუფუნა მირაგანაშვილმა თურქ მეურნეობაში დაიწყო მუშაობა. მარცე ქალმა თვადიდებული შრომით სოფლის სიყვარული და ნდობა დაიმსახურა. მაღე კომუნისტური პარტიის რაიკეში მიიღეს, ცოტახნის შემდეგ კი ბრიგადილიად დაწინარეს.

● მიიკელი აგროზების პირველი ბრიგადი, რომელსაც ეუფუნა მირაგანაშვილი ხელმძღვანელობს, მეურნეობაში მოწინავე და სასახლო ბრიგადია. ბრიგადიში ორბოდიობარმეტი კაცია. მათზე მიამატებული როგორც საწერედ, ასევე თესღვანი ხეხილის ნაკვეთები.
 ადამიანი თავისი შრომითი მაქვენებლობით ფაღბდა, მოვაკირი მაინც ხაღბა საგებო კ ბრიგადიარს ითქიქის ბაღდალ ახე ზეგე. ეუფუნა პირადი მაგალითით რაზმაც და შრომისათვის აღა-

გზნებს თავის მეგობრებს. სწორედ ამიტომაც უკუ რომ მიზანშეწონილია ზრავად მცხერ ბუთწოდის დადგენა იობ წყლიწამო შეპარულად.

მიღობ სხვა ციურებს თავი დაანებო და მხოლოდ ის აღწინაობი, რომ გასული ბუთწოდის დადგენა ზრავად 175,8 პროცენტით გაზარდა.

ახლა ზრავადი ისევ პირადი მავალითი რაზმებს და აღორძინებებს თავისი ზრავის წინაგ. მიიღობ ზრავის მტყევი დაწვეუბობლები, რომ მეათე ბუთწოდე კიდევ უფრო დიდი და სასებლო მათეწვლებით დაამარჩონ.

არც ზრავადი შეიარცხვებს თავს და არც მათი შრომაში ნაწილობი ზრავადიორ.

ბარაკაში მათი დაწვეუბობლები და მკლავ-მოუღებლად გარკას!

სონია გასვავლელაი

სონია მასწავლებელი! — ასე ცხახის მას მითელი სოფელი ასე ცხახისა მოსწავლეობიცი, ნაწიწა-ფრტეცი, ისინი, რომლებსაც ქიწინის სკოლაში რ უსწავლიათ; ასე ეცხახან მოხუცები და ახალგაზრდები, ქალები და კაცები.

სონია ფულეზაფილი ოცდაბუთი წელია, რაც სკოლაში რ სწავლობს. მისი სკოლაში რ სწავლობს. მისი სკოლაში რ სწავლობს. მისი სკოლაში რ სწავლობს.

— ამ ხნის მანძილზე ბევრი მოსწავლე შეუძადა — ფურკიანად ამახის სონია მასწავლებელი და მასწავლე რიბილით დასტენს, — არც ერთი არ დასდგამა მრუდე გზას, უკვლა ქვეწინისთვის სახარებელი საშქის წყვად, წყადს რომ ზრავადიორ უწევს მიზანშეწონილად ესაუბრებოდით, ისიც რეხი აღზარდობა...

მასწავლებლობა მარტო ის არიდა, რომ კარგად შეესწავლო საგანი. ნაშედეგ პედაგოგს უფრო დიდი მისია აქვსრია მოსწავლეს პირადი ცხოვრებითა და პირადი მავალითი უნდა ჩაუნერგო პატივისცემა, მზარაობა, შრომისაღები მისწრაფება, ხალხისა და საშობილის უზომო სიყვარული.

სონია მასწავლებელი კი თავის საგანთან ერთად, ყოველთვის სხვა სიეთესაც უნერგავს მისწავლებს.

სამი შვილის დედა, პედაგოგი და ოჩახის ერ-სოფელი დახასხის სონია მასწავლებელი საპირობის დრის, ქიწინის საწერე საპირობი მურენობისაც ამახის ხოლმე ხელს. მისი მიუღებლად პედაგოგია, და აი, მოსავლის ადების ცხარე დღე-ღამე ცილ-ქმარა მურენობის ნაყოფობში დატრიალებენ. აბრეშუმის ჭიბს მოვლასთან ერთად, აქაც ჩვეულები გულმოდგინეობით და შრომისაღებობით ეცილებიან საშქს.

სკოლისა და საპირობა მურენობის ასეთი ურთიერთობა ტრადიციად იქცა ქიწინისში. სონია მასწავლებლის გვერდით შრომობენ პედაგოგები: მარო დღიანობე და რიზა კაბულაგა, ონი კობაძე და სხვები... არც მურენობა ჩრება ვალში სკოლის მიმართ. გაუჭირდება რამე სკოლას და მურენობის მუშები ხან შენობას შეუტეობენ, ხან ენოს შეშუღობავენ, ხან არს და ხან არს გაუკეთებენ ხოლმე. ამას წინათ სკოლას პიანინოც კი უყიდეს საჩუქრად.

სონია მასწავლებელი! სიყვარულით ახსენებს ამ სახელს მთელი სო-

ფელი. ამ სიყვარულის მოპოვება კი ადვილი რი-ადა.

დე, იხაროს ჩვენს სოფლებში სონია მასწავლებელმა და მისთანა პედაგოგებმა!

სოფლის თვალის პარკი

საპირობა მურენობის დარეკტორთან ხანშიუ-სელი ქალი შევიდა.

— მარია ომაშვილია, მწველავი, — მითხრა მიხედი კოლხანიძემ და მასწავლე საპირობა რი გახა მისთან.

ტეზობოდა, მარიაში პირდაპირ ფერმიდან მივიდა. ვუსმენდი დარეკტორისა და მწველავი ქალის საუბარს და ტრწმუნდებოდი, რომ მათ მეთი საუბარი სწორად ჰქონდათ ხოლმე. ისიც ნაშედეგად უკუ, რა მზრუნველობითა და პატივისცემით ემეცოდ და რეკტორი მარიაში და ისიც, რომ მწველავი ქალს კარგად ესმოდა თავისი საქმე.

— თაღა ძროხას გრიდე, არ დავხიზარა, — დაამთხვა საუბარი დარეკტორმა.

მარიაში რაღაცის თქმა უნდოდა, მაგრამ არ შეეძლო, გაიღმა და გაჩვენდა.

მარია ომაშვილისთან მწველავი ახლა ბევრი არ ეწევა ჩვენს რესპუბლიკაში.

მარიაში ამათიოდ წლის წინათ დაბნეული მუშაობა ფერმაში. მანამდე არც სხვაგან შეურცხვებია თავი, მაგრამ ახალ საშქმეს რაღაც უფრო მეტი სიყვარულითა და მეტი მოწინააღმდეგობით მიუციდა.

ჩაიბის აქტივის შეტრეხვაზე, რომელიც შრომან გაიშრობა, ტრბუნაზე ავიდა მარიაში—ცხოვრებით მოავაჭირბახული, შევიდებია და შეიღებებლის გამზარდელი ქალი და სახალხოდ განაცხადა, რომ თითოეულ ფურცელს 4000 ლიტრ რძეს მიეღებდა. მის დაპირებში ბევრი არავის შეეძინა. იცოდენ, მარიაშისთან ადამიანები უვილად არ დასდებიან და შეუძლებელს არ იგაღებდებოდენ.

4000 ლიტრის ნაცვლად მარიაში თითოეული ფურცელი 4014 ლიტრი რძე ჩამოწველა. მურენობისში კი თითოეულ ფურცელთან საშუალოდ 8.718 ლიტრი მიიღეს.

მარიაში ომაშვილს ახლა 18 ძროხა მუავს და პირიწინეული. კარგმა მოვლად შედგიცა ქალი გამოიღა: 18 ძროხიდან მან 17 ნაძე მიიღო, ვე-მით გათვალისწინებული 2460 ლიტრის ნაცვლად მან 4 ათასზე მეტი ლიტრი ჩამოწველა თითოეულ ძროხიდან.

სახელი და დედას ჯერ კიდევ წინ არის. მეათე ბუთწოდეში ქიწინის ქალს უფრო საამაყო მათეწვებულის მოპოვება აქვს დაწვეუბილი.

* * *

ქიწინისში ბევრი სასახელი ვაყავი მუშაობს, ქალცი ბევრია სასახელი. აი, თუ გნებავთ, მეგარ-ლები და მეხილები, მეცხოველები და მეშინ-დვრები... იყოთიცი და სიამაყით დახისახლებიან ერთმა კოლხანიძემ, ლუბა დინაძემ, ნაწული და ნაწული ლომიძემ, სოფო რაჭაძემ და სხვებსა და სხვებს, ტრბანეთზე უკეთესებს, რომელია შრომაც ქების ღირსია და რომელია მიმართაც ჭრატებობის ვალში ვრები.

სასახელი შრომა თავისას გააკეთებს, მათ შესახებაც მადლ დაწერება დასაწერი.

● ჩვენი ქვეყნის სახალხო მურენობაში ამგვარად 51 პროცენტზე მეტი ქალი შრომობს. სახალხო მურენობაში დასაქმებული ყოველი ათასი ქალიდან უმეტესი და საშუალო განათლება აქვს 739 ქალს, ყოველი ათასი კაციდან კი — 737-ს.

● უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მქონე ყოველი ხუთი სპეციალისტიდან — სამი ქალია.

● საბჭოთა კავშირში სამწველყო საწარმოთა ხელმძღვანელებად 4 ათასზე მეტი ქალი მუშაობს.

● სოფლის მურენობაში უმაღლესი განათლების მქონე ხელმძღვანელ პირთა შორის 40 პროცენტი ქალია.

● ყველა შრომისუნარიანი ქალი 96 პროცენტზე მეტი ამგვარად მუშაობს ან სწავლობს. უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა 50 პროცენტი ქალია, ტექნიკურების მოსწავლეთა 53 პროცენტს ქალები შეადგენენ.

● 91 ქალი ატარებს საბჭოთა კავშირის გმირის სახატო წოდებას. 500-ზე მეტი ლენინური და სხე-ლწიფი პრემიის ლაურეატია.

● ჩვენს ქვეყანაში ექვითა შორის 72 პროცენტი ქალია, კულტურისა და განათლების მუშაობა შორის კი 73 პროცენტი.

● საბჭოთა კავშირში აკადემიკოსის, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის და პროფესორის წოდება მინიჭებული აქვს 5 ათასზე მეტი ქალს.

● საბჭოთა კავშირში „გმირი დედის“ წოდება მინიჭებული აქვს 200 ათასზე მეტი ქალს.

● საქართველოში მიღწეული ქალი შორის 144 მენ-ნიერებათა დოქტორია, 76 ქალი კი აკადემიკოსის, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტისა და პროფესორის წოდებას მიიღებს ატარებს.

● საქართველოში ამგვარად არის 383 ქალი, რომლებსაც სოციალისტური შრომის გმირის წოდება მიენიჭათ.

● ჩვენი რესპუბლიკის ახლად არჩეული უმაღლესი საბჭოს შემადგენლობაში 35,5 პროცენტი ქალია.

● ჩვენს რესპუბლიკაში ამგვარად ცხოვრობს 100 წელი-სა და მეტი ხნის 1800-ზე მეტი ადამიანი. ამ დღევ-ნადი შრომის უნაზღვრელსა და მათი შედეგებია.

ქართული
გიგანტიზმი

საველ უბსოვლოთა საქეხი

მარტინიდან: აბაშის მსხვილგზა ტრასის პირველის ინტენსიური სუქების სამეურნეობათა-შორის გაერთიანების დირექტორი შოთა ქიაია, ვეტქიში ვანი კანტურია, ფერმის მმართველი გივი გებელია და ზოტკეციანის შოთა ჯანაშია.

ეს კი, მეტი რომ არა ვთქვით, უსამართლობაა. ამავე მეტსოველებს ყველა უნდა იცნობდეს. ეს საქონალი არა მარტო იმისათვის, რომ ქებითა და მადლიერებით მოიხსენიონ ისინი იმ წარმატებულისათვის, რასაც ეს ირი წელწინა აღწევნენ. ეს, უწინაეს ყელისა, საქონალი იმისათვის, რომ სხვებმა იცოდნენ, ისევეა თუ მათ გაეცათ.

აბაშაში მეტსოველობის განვითარებისათვის რაიმე სავანებო და გამოსარჩევი პირობები რომ არ არსებობს, ეს საქმეში ჩაბეჭდილმა ყველა ადამიანმა იცის, კოლხეთის დაბლობზე გამწვანებული რაიონის თითქმის მთელი ტერიტორია, მისი საფარველები — საძოვარი თუ საჩრვა-საუსი. ასე რომ, აბაშის რაიონში მეტსოველობის განვითარებისათვის, მუშობელ რაიონებზე უარესი თუ არა, არაფერით უკეთესი პირობები არ არის.

მე რით აზობს სხვებს აბაშელმა, რომ ამის მშენებელი მეტსოველები საბავალიანო და მასაბანი?

ჭკრი კიდევ ამ ირი წლის წინათ, მეტსოველობა რაიონში ჩამორჩენილ დარად ითვლებოდა. კოლხურენობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს მეტად ძვირი უვლებოდა სახელმწიფოსათვის მისაცილი ხორცი, იმდენად ძვირი, რომ გაწველ ხარჯებსაც ვერ იხსლავებდნენ. საზოგადოებრივ მეურნეობათა უმრავლესობას მეტსოველობის ფერმები მძიმე ტვირთად აწვა — ზარალის მცეს არაფერს აძლევდა. 1973 წლის დამდეგს, პარტიის რაიონში ახალი ხელმძღვანელობა რომ მოვიდა, მოწვევის სოფლის მეურნეობის მუშაკების სავანებო თაობირი, სადაც მწვევ და პრინციპულ სუბაბასი გამართა მეტსოველობის საკითხების მრავალი წლის შემდეგ აქ პირველად დაიხსია კონხა ნათლად, პირდაპირ და შეუღამებლად: „რატომ უნდა იყოს წამებვიანი სოფლის მეურნეობის ისეთი მნიშვნელოვანი დარგი, როგორც მეტსოველობა? როგორ შეიძლება პირველად შენახვად არ ღირდეს? რას წარმოადგენს ის ზოტკეციანი, რომელიც ზარალის მცეს არაფერს იძლევა?“

აბაშელ მესობინდებებ, როგორც უხვი მისავლის ჩინებულ ისტატებზე, ახლა ყველან დაბარაობენ. აბაშე, აბაშა, ბეგრე წყავითხობა და გავცილიანია. აბაშელ მეტსოველები კი აქამდე აგრეობად საბელანებეშენი არ ყოფილან და იქნენ ზოგამა შათი საქმიანობისა დღემდე არაფერი იყოფეს.

დასკვის თიხა

მხარაბის რაიონის სოფელ ასკანში გლეხები ძველთაგანვე თხრიდნენ მიწობლი თეთრი ფერის თიხას და ურებით უხიდედებდნენ მისი. თიხას ხის ქურჭელში ყრიდნენ, წყალს ასხამდნენ, ზედადგენდნენ და მოჭერი ვაშლის ტილა კუნდებს ამზადებდნენ. რიცა ეს კუნდები კარგად გამოშვებულა, მასზეში გაქონდათ გასაყვადი. გამაშრ თიხას ძირითადად გლეხი ყიდულობდნენ თავის დასაბანად საუკეთესო ხარისხის საბანსაც კი ასკანის თიხას ამკობინდნენ. რადგან იგი სასამონდოდ არნილებდა განს, თავს ქურდულ აქლად და იმას მზინაფერ ფერს აძლევდა.

არცთუ იდე დიდ ხნის წინათ, იმ ადგილებში, სადაც თეთრი ფერის თიხას თხრიდნენ, გეოლოგებმა მიწის სიღრმეში მოყვადი ფერის თიხა აღმოაჩინეს. ამ თიხას ასკანის თიხა შეერგვა. სოფელ ასკანში მადარის საწარმოო ჩამოსვლით და, გაიხსნა კარიერი და ცისფერი თიხის მოპოვება შეუძლნენ.

კარიერზე თიხის ამოღება, მანქანებზე დატვირთვა ამგანად შექანიზებულად წარმოებს. ფორფის თიხის მოპოვებას უსახურებთან ქსავაგატრები, ბულდოზე-

რები, მძიმე სატვირთო მანქანები. კარიერზე სისტემატურად ბურღვენ და აფეთქებენ ფუნქსებს, რომ ცისფერი თიხა გასუფლავდეს და მიწიდან მისი ამოღება გაეღებოს უფრო ადვილად. მოპოვებული თიხის ხარისხის შემოწმება-დადგენა ადვილზედ ლეგა. კარიერზე სამსობდ საყოფარი საბავალიანოა გახსნილი. თიხის ვარჯისანობის დადგენას ამ ლაბორატორიის მადარისა საშვად ნაჭებია განაგებს. და თი, ვაგატრების მიერ მოწინებელი ცისფერი თიხა მანქანებზე იტვირთება. პირამდე დატვირთული მანქანები ნაყად-ნაყად შეიძინებთან მხარაბის მადარისა საშვად რეფლეს ქარნისაგან. აქ, სხვადასხვა საამქროებში, ქიმიურად ამუშავებენ ცისფერი თიხას, რომ მისგან საიმედო გამძვებს შესაძლებელი სხვადასხვა ფიზიკური პროდუქტის დასაზღვა.

ჩვენმა მეცნიერებმა, წლების მანძილზე გელშიდგენდნენ შემუშავის შედეგ, შედეგის ასკანის თიხისაგან მეტად საჭირო და სასარგებლო პროდუქტი მიიღეთ. კვლევა-რეზი ისევ გრძობდება. ეჭვი არ არის, სხვადასხვაობებიც ამ უწყნარ თიხას მალე კიდევ ახალი და მეტად საჭირო სხვადა-

სკან დანიშნულებისათვის გამოიყენებენ. კარიერზე მოპოვებული თიხა მხარაბის თიხაველებლის ქარნისაში იტვირთება. აქ წარმოებს მისი დატრა, განზობა და დავება. დადებულ ქართულ თიხაზე დიდი მოთხოვნაა. იგი საბჭოთა კავშირისა და საზღვარგარეთის ბევრ კუთხეში იტვირთება.

დადებულ თიხას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს გეოლოგიური, ზურღვითი საშვადების წარმართვა და თიხის ვარგმე შედეგებელია. ფეხრის წყალი მისთან და შემდეგ ბურღს უხვამენ. ხსნარწამული ბურღი დაზერკობულად ზურღვს მიწის მაგარ ქანებს და, სულ ცოტა, სამაგრე მინე ზრდის თიხის მოქმედების სიწარეს. ასკანის თიხის ფუნქციონირება აგრევედ ნაიბის პროდუქტის დასაწინდად. მას ქარნებზე იტვირთება ლიბებლად სხვადასხვა ნაწილების ჩამოსვლის დროს.

მხარაბაში არის აგრევედ ე. წ. მიწური აქტივობის ქარნაბა, სადაც ასკანის თიხის დაშვებაზე ხდება გორდის სინტეზი. ასეთი შედეგილი დაშვებაზედ თიხას „სინტეტი“ შეერგვა. თიხა ასკანის ინჰარბია როგორც ზრდის ზედეხის, ასევე მანქანა-რაიონებისათვის საჭირო დატვირთი ზედეხის დასაწინდად. ქართული თიხის დიდი გამოყენება აქვს აგრევედ მაღალხარისხიანი ლინიების

დასაწინდად. საბჭოთა კავშირის ლევის ქარნებში დღეს ასკანის თიხასთან დამსაწინდებელი დასაწინდებელი პროდუქტის შედეგობით უმზობია.

1988 წელს ქარნაშიამ დაშვებულ თიხისაგან მიიღეს ახალი ნივთირება, რომელსაც წარმატებით იყენებენ კოლხის საწარმო-ადგილი და სხვა ფიზიკისა საწარმო-ადგილის დასაწინდებლად.

ჩვენებურ თიხას ასევე წარმატებით იყენებენ მანქანების ირთობატრების დასაწინდებლად.

მხარაბის მადარისა საშვადებელი საშენირო-კვებობი რეჟიმი ამგანად დიდ შემუშავება ატარებს, რომ ცისფერი თიხის სოფლის მეურნეობის სხვადასხვა დარგში წარმატებით იქნას გამოყენებული.

ახალი ხუროლდი ახალი შრომითი წარმატებისაგან უმზობს ასკანის ცისფერი თიხის მომპოვებულსა და დამწვევებულს.

შრმაან გათვალისწინებულ იყურ 143 000 ტრას თიხის მოპოვება და დამწვევება. ეს დაგეგმვა ოქტომბრის თვეში შესრულდა. წელს, ეჭვი არ არის, კიდევ უფრო მრავალ საშვადებელ რეჟიმში შეიქმნება დასაწინდებელი წარმატებითი დაგეგმვებისა.

საბაი ართობასა

თითი აპრილი

თეთრი აპრილის
 ცისკრის თრთოლვას
 ვერ დავიწყებ.
 შენა ხარ ჩემი აღმაფრენა,
 ჩემი სიფიქსი.
 შენ ხარ ლოდინი დაწებების
 დაბადებიდან.
 ყოვლად წმინდაო,
 კმაღლით,
 ამაღენ განგადებისთვის.
 ისევ მოძალდა
 უნაყოფობის ფერადი თქემი,
 ფილოთოა ფუთქვას
 იმა მოცარტის
 დაუფარია.
 სტრადივიარიუს
 სიადრულის მოუსმენს
 ხეში,
 რათა ჯაღოქარ პაგანინის
 პოპარტინოს,
 რათა იხილონ
 პეტრაობირგვა
 სტეტიის ტალი.
 სრევის სამიმუღვს
 სვია ხსენი შემოიჩრდილებს.
 მკერდადამოლილი
 მენდინიო დედა და ცოლი —
 ბუნების ძალა
 დააპურებს
 მიწური შევლებს.

თეთრი აპრილის დანახიბრებს
 ვერ ვიშორებ.
 (არბილია დაცვარული
 ზალი და სკამი.
 ნიამორგუად
 სხვიის პირვეს
 ხეში სვამენ
 ჩემად ვარ.
 ჩემად ჩამოვლიან
 სხვანი და სხვანი.

განსოვდას

ლორდავან
 ფორთბლის ბაღმა
 გადააფრქვია
 ციტრის ტირილს,
 კვითილი ძილი.
 კუანძკანელად
 შეურია აფიქო.
 აქვეა რივის
 ტყუდობა სამარე.
 რუხ კამარაზე
 ბიორთილავრე მივარე
 იმურებს.
 „მეჩენო მორე-ს“
 შროლად სხვათათვის,
 ხოც არ იკითხება
 სითი ისწრავებს
 მდინარის ქაფი,
 მდინარეანი მთების
 სახსაღვ.

და აღვას.
 მალთი
 განმარტოვებს.
 რატომ მოელის
 მარად ცასკიბი.

ფრთვაი

სრულიად მალე,
 შევიქნები ისე მსუბუქი,
 რომ ჰაერს დადლის თავის ფერი
 და ღრუბლებს სისქე
 ვენ დაიხრები,
 ამიტვის,
 შრებზე შემესკამ
 და მე ვიციები შენი ფრთები
 გემოვად ცისკენ.

ქობრასკვაი

1.
 აგუებებს ცელი
 და მერქანზე
 მოვირებს ცრემლი.
 ტრეტებს რჩევა
 მოღაინობას სიერისას
 არღვებს.
 და წაქცეული
 სხვათა ჩრდილი,
 სიცოცხლე მდერის ფარულად.

იხვარული სარანადა

მოწამსავით მივიღო წარსულს,
 წყნით გაშვება ხასხასა მოლი,
 სვეტებით შინარ თეთრად თილი კომწე
 მოვატყულოა დადლილი ლობი
 თუ აიწყვიტა, დეპრო, გვიმეკლე...
 მოიწამსავით მოვატყულო სულსა და გულზე...
 მოწამსავით მივიღო წარსულს,
 დამეს გაეუთვე დანერეულ საყდრებს.
 ამ დღობს სახლბში ჩემი მოვარე
 ხატვად თურმე მშენიერ ხატებს.
 გაასხნდნებათ მოხატულ კედლებს
 ლხინზე უმეტეს ჭირი და ომი...
 ტყვიულანდვარის იმ მოგონება,
 მოვატყულოა კომწე ვით ლობი.

ამ ლობის მუფურ სევდამი მოჩანს
 რაღვე სხვა ძალა, რაღვე სხვა ნატვრა
 და, აბაბო, თვისი უთქმელი ნატვრით
 მან მოიფიქნა ვით ოტრის ტახტი;
 მე თვალს შევაგვე და მერე ფრთხილად,
 მივეფრები მის ოტრის ფაფარს.
 გაუვალივად მუფურ ტყვიობას...
 მოწამსავით მივიღე შენს მთებს,
 ღამეს გაეუთვე დანერეულ საყდრებს.
 მომძებნის სიზმრის გრძნული ხელი,
 გაავარდნად ღამეს და ავდარს.
 საპანი ჩემი იქნება ზევა,
 საწოლი ჩემი — ხასხასა მოლი
 და გაეცოცხლება იმ გრძელ სიზმარში
 ნანგრევზე ჯაჭვით მიბმული ლობი...

არაგვი

გოგიატა სავეარედოებს
 ვერ კიდევ შორის თეთრი არავი,
 გაუხედნავი ხანრიფი ურჩი.
 მასაც უხარის ჩემი დანახვა,
 ეს განაფული და ზევა ღურჯი.
 მასაც უხარის, რომ მარტთან ერთად
 თეთრისაჟის ქართლის მოა-ურარებს.
 თეთრი არავის თეთრი ბილბუნი
 შევარებულის სიცილს გაიგონებს.
 ნანა ლინდვამი

ჩვეი სხვადა და სალონავი

განა ჩემი გული ფიქვალა,
 განა ქვეყნად სხვა რამ მენატრება,
 შენი აღმაფრენა მისარია,
 შენი მწველი სხვიის შემხატება...
 განა იხვრა ქურდების ნაიარებს,
 განა სიჭაბუკე შეორდება,
 ფრენით მითს ლავადიერ დავიარე,
 ახლა ცის ტატნობი მელოდება...
 გზებს ვეყავითა ხანძარია,
 ველზე მოქრიალდ წყაროს წყალი,
 ეს ცა ჩემი სიბრანის ტაძარია,
 მუკი კი სახატე და სალოცავი.

გზა დამილოცეს ქართლის ვერხვებმა,
 სულით მაღალი, გულით მართალი,
 ძმობის დასტრად ტანზე მიჭვევა
 შენი სურბ და შენი ფათალი.
 მოველ და თბილი დამხურე კალთა,
 ზურმუხტოვანი და გიორიანი,
 შემომავებს სიცოცხლის კართან
 პაღბის რტობის ნაზი შრიალი...
 ოცნების გზები მზით შემომოსე,
 თვალს მოველინე ზღარულ ხილვებად,
 შენი სამოთხის შისიფერ მიმრუტებს
 მგერდზე დავიბნევე ღამაზ ლილვად...
 შენი ზღვის კენჭი მეც ვარ და მატობი
 მწველი მზის ენით ვარ დაღაინული...
 იმ ნანასავით სემნას დამიტკობებს
 მარად მჭებარე ტალღის დგაფენი.
 დაგეწაფები მთებში ცივ წყაროს,
 ღრუბლის საყინებს შეგხვნი მაღალი ტევრეს...
 ჩემი ოცნების ბეჭედი, ცინცხალი,
 ჩემი ლოცვების დილი სახატე.

მარტის ქარები ასწევენ ღრუბლებს
 და მზე მცხებანავი გააბობის მიწას.
 მერცხალი კედლს მიარავს ბუდებს
 და ახლა შრომით მაღწევს მიწას.
 ბუნებს კვირტებს გაუხვინს თვალდა
 და მერთალი იმ შესყინებს ზევისს,
 მიუღუბსებს შობილურ მხარეს,
 ჩვენს უსაცვარებს დედას და მერცხას.

თამარ ჯაბუზანური

მე გამოვად ფართოდ სარკველი

მე გამოვად ფართოდ სარკველი,
 მზე, ცხოვრება არ მღერუნდება,
 სამშობლოს მიწის და მზის ნაილი,
 გულს სიყვარულით ელამუნება.
 ცხოვრების მარხის წაღება ტრიალი
 ნუცე მომიშალის დედა ბუნებამ.
 სთის ზურჩული, სვია შრიალი,
 ასაფრენ ღეჭად მებუღებულება.
 ჩემი უთქმელი მამის ველა საიქმელი,
 სის რაც დავიციე უნდა ვახარო,
 საწოდება ანთო ჩემი სიცოცხლე
 მზეო ნაილი, ცაი მაღალი!

- გამართობა შენი!
- გაერთიანო გენაცვალ! დაპრანდი, დაპრანდი
- ჩემს ადრე მოსული, ეწინება... ვეგნები მის და აქვე მდგომ ახალბუდე მოსუთობ.
- შენ უფრო ადრე მიხვედი, — ამყარე ტყუის კოლოა.
- მიპრანდილი, შენ დაველოდები, — ამბობს ახალ-გაზრდა და მიმობის სკამს.
- ჩემს წინ პირველ და ხმაურობს თბილისის ყველაზე კოლორითული მოედანი „გებობა მოედანი“.

ივანე ბურტაშვილი, ნიკოლოზ ზერქინიშვილი, სიმონ ჩიქოვანი, შოთა აღმაძიქ, დიმიტრი არაყიშვილი, იონა ტყეაია, გიორგი კლაძე შალვა აშმაგორაშვილი, ტაოს აბაშიძე, დავით ანდელაძე, შალვა დამასიძე, ვიოტიკა შავგულაძე, პიერ კობახიძე, ვიოტიკა დავითაშვილი, დავით ჯაფარიშვილი, თბილისის „ღანდისის“ ფეხბურთელთა გუნდის კაპიტანი შოთა შავგულაძე.

მართლაც ზერქინიშვილი გამოდგება ახალ სკამს. არა თუ მანამდე, იქნებ, დღესაც თბილისში არ არსებობს სხვა შემთბა, რომელსაც ჩვენი ეროვნული კულტურის ამდენი

გეგმონი, თბილისი

ხუთქმიანი ვარსკვლავითი ვარსისხვიდან, ჩელსკი-ნელბის ქუჩიდან, სახაპიროდან, ლინის ქუჩის ორსავე მხრიდან უკვეჩა ნაყად მოედნებიან მანქანები.

ოთხი ათეული წლის წინათ დად კონსტრუქციის თარამ ვეგნები რუსთაველზე იდგა და კრისტალებზე გავლელ ბანკების ოთხედია.

„ბანკები შედგა და მათს სახს დააკურდა.

- რას შერევი? — ცემობდა კაროლიან.
- ბუღის ეკნებზე ტყუილის.
- და ხეო წუთის აგებულ კაროლიანს მოზერუნდა თარამი.

ბრწყინვალე წარმომადგენელი შევეცდებით...

— გაიდა ხანი. მიზინარდებდა დამცემობა, და დიწყო კიდევ კოლია ბაჰაშოვის მეგობრობა ახალ მეზობელთან... დღეს ამ ცაცისათვის ბედნიერება ამ ხალხს გახსენება.

— ქალბატონი ტაოს (ტაოს აბაშიძეზე ვამბობ) დაგროვებდა ფესხვასავე, ჩანათა ჩაწვილობა და თვებო წყალსის ჩამოიჭრებდა... დავეყარალებდი და იმ დაგებდებურად ხომე.

— შოთა შავგულაძე. მაგისაგან არ გაეციედი მთელი თბილისის „ღანდისი! — მიხელო ბრეტნიშვილი, გოგიანთაძე, გიორგი ბებუა. ერთხელ თვითონ ბორის ხალხაძე იმ გამსურა, — კოლია უმჯობესად წყურას თვალებს. — „ხალხლები“ სულ კედის დასდგდნენ რამდენჯერაც „ღანდისი“ მოივლდა, შინაურული შემოიხატება ხოლმე — „შენმა თბილისმა“ გახსენა! ამა, ბუეკის ვიგორილიყო. ორას ხალხს სულ სხვა იყო... გიორგი შავგულაძე გოგის ვეძახდით. ჩემმა ბებო, ქალკის მშენებმა იყო... თბილისს უდებოდა გოგა, ჩემმა მშენებდებო.

გიორგი შავგულაძე კოლია ბაჰაშოვის შემოვიღი კლიენტები იყო, მაგრამ ერთხელ ისე მოხდა, რომ შოთა ბორის ცინამდე შვევა გაქაბირანა.

იმ ზაფხულს მარკანიშვილის თვატიკი ბაუშეში იყო გახტორმული კოლის თვეზე შეტი არ ხალხს შავგულაძე და აი, ერთი დღის, ხელის ჩენსკიკნებლის ქუჩიდან შემოვიტეს შალვა დამასიძემ და გიორგიმ ხელში ორთავს საბუჯარო, პატარა ზეობდები უბრალო შინაურულ მისაგებობებზე. გეტყობა, სადაუნდნენ პირდაპირ ამ გამყოლიან გუხს, სადღად შეუვიტეს, ყველა გაიხველებს.

ურთულესი პრობლემა. ცხადია, იგი ესტაბლიშმენტს და მის ყველაზე უფრო გადატვირთულ მოედანს — გებობა მოედანს.

საკვილარნა კომპეტენტურმა კოსისხვი 30-ზე პრობლეტიკა ნაინიხლს, რომელთა ავტორიტეტი სულ სხვა-დასხვაგვარად ვეგნაზობდნენ ამ საკითხის გადაჭრას. საბოლოოდ, პირველი შერტრდა არქიტექტორ კაიოხ ნახუცარიშვილის პრობლეტიკა.

არქიტექტორის ნახუცარიშვილი პრობლეტიკა ოთხელს-წინებს არა მარტო ძალზე შორეულსაც, ჩადგან ჯერ-ჯერობით ყველაზე გაბეზულ სპეციალისტების იმ ვერ იტყვიან დაბეჭდებითი — რას უქალიან მანქანები ჩვენს ქალაქებს იყო-ოცგაათი წლის მდებრ... ანდა, საერთოდ, დარაიგნებ იმ ადამიანებს მანქანებს ნებას, რომ იპარამონ და ისინალომ პრობლეტიკებს, თუ ვაავეყენებ მათ და შეშინან საკლაკო ტრანსპორტის რაღაც სახესობას.

მწლია განსჯებრივ მომავალი ტექნიკური პრობლეტიკა! ჰოდა, არქიტექტორმა ნახუცარიშვილმა აჩვენებ ოთხი კანკაშობთან ერთად ხალხს ვერტაბა გებობა მოედნის ქვეშ ორი 25-25 მეტრისა ვერტაბი გაატაროს, თეთვივედ გებობა 150 მეტრისა იქნება, ისინი ჩაეშვებიან მოედნის ქვეშ (ცხადია, სხვადასხვა დონეზე). ერთი მათგანი კავსებრ გააგრძელებს გუხს მინდარე ვერტაბაზე ფერდობზე ვაგლით, მორეკი საბურთალოსკენ გაწეწეს.

ამ პრობლეტიკის დინსება ის გახალბო, რომ მომავალი ორი ყველაზე უფრო სისხლსავე მაგისობის განტვირთვით და ფეხის მისარელებლის ობოლურებული დონის შექმნით, მოედანი არსებულთან შედარებით ორჯერ გაიზარდება.

და თუ მინდო მოიხივება გებობა მოედნის გამტარუნარიანობის კიდევ უფრო გაზრდა, ნახუცარიშვილისებური პრობლეტიკა ვერცავეცხება ომედნად მონილია, რომ შინაგონიხლსა ჩრტაბ ქალკისებობის, მოედანზე ავეც გუხს მესამე სართული დადებების შესრულებით.

ამ, ასეთია გებობა მოედნის ხვალისდელი დღე.

კოლია შოტიკა მან სიტყვით გამოთვ, ზოიგი ჩემი ბლოკ-ნობის უფროსებზე დაფაბტად და „თვალისწინების“ დახმარებით განგებობა.

- გებობა, კოლა?
- ვაიგე... კარგი იქნება, აი.
- შენ უფრო ვეჭვობ.
- მაინც, ყველაფერი ეს როდის უნდა გაკეთდეს? მე კოლა უფროსად ვერცავეც ვაგაბედე. იქ, აბაშეშივე ვაჭარბის საბარისპირად, ბუნებრივ დაბლობზე უკვე გაფრთხილდა საშუალებობა.
- ხედავ?
- ზღვივია, ვეწერი ხა, ვერასა აშენებენ?
- პირველი ვერტაბა გაკაყეო... ვეგნის მიხედვით, ორწოდებულად რეკონსტრუქცია უნდა დაეწყოს.
- მაინც, მაგასაც მოგვწყურბო — მერე ისევ ვეშაყარად ჰუბავს თვალებს — ვინ იტყვს, იქნებ ამ მოედნის შესაბ საბურთალოსკენ მივეწევი, ჰა, რას იტყვი? კოლა ბაჰაშოვი კმაყოფილი იღიბება.

— ხუთ წუთში ამათ აგებულ და ამათ საბარგომ გაიარა რუსთაველზე ტვიფისი დიდი ქალაქების წრეში შედის ნელო-ნელო...
 — დღეს ვის შეუძლია დათვალის ქალაქში ავტომანქანები, გახსნარის თბილისის მაგისობა. ის იყო არა და ლხინას სპეციალურ სამსახურებს და გამოიხვედნ მანქანებიც იგი ახებრი ტიპე სახაპიროდან ადამიანებს.

— ეს იმ მიხდა მოყულ დროში — ნახუჯარ საკუწრული. დროის ეს მონაკვეთი — ისტორიის ერთი თვალს დაუყურებლა — შერევისა და ადირიტობის ხას გაიმოგვა ქვეყნიანათის.

კოლა ჯაგონები მალდა შეისროლა, ისტატურად დაიჭირა ხელი და მოკეა ჩემი ფესხვასავე უქმნება.

რამდენი წელია ვიკონბ თბილისელ-სიბერიელ კოლა ბაჰაშოვი — ოგი თუ ოცდაათი, იქნებ მეტიც, ადარ მამოსებ, შეუძლებელი ვარ მისი ორწოდებლობა და იმასაც, რომ ახლა ამათ ამაგ-ბაჰარს მოყულვებს.

— გაიბე, აქ რაღაც-რაღაცები უნდა ვააყუთონ, ამ გუხსე მორეკი სართული უნდა დაადგინო — მეუბნება იგი და კეჭობდნ შემოვიტეს...

- აი, რეკონსტრუქცია ტარდება...
- მამ კიდევ რეკონსტრუქცია? აი სამტერი წლის ბიჭი ათობდა ამ მოედანზე რომ დაფასადლი, ჯერ აგერ იქ. ზოთაგანთან ვევიტე, მერე ეს სახლი რომ აშენებს, აქ გადმევილი... მას მერე სულ აქა ვეზიარა. ამ მოედნის მეტსობრივ ვარ რაას, მას შემდეგ ვეუქმები ამ მოედანს, რამდენი მან შეიკვალა, რამდენი აშენდა...
- გუმინდელით მამოსებ 1935 წელი. ვაგაბეზული იყო. ზოლოდური პარკის მომპარობა მისი ობობი ბაგარა ტაფობზე საშუალებული მამოსებო მისი დამოკლებს მერე საბარკვეული ვაგაბარებს და მერე დღეს ის იყო ვაგაბარა. შეუშაპო მოკითხვებს აბარა: თბილისში იქყუება „თვითმართლათლიანი სახლის შერევა“.

მაინც თბილისისათვის ეს დიდი რამ იყო და ამ შეუნებლობის სანახავე ქალკისი შორეული უბნებიდან იგი მოიიღვინდა. ახლა უნდა გენანათა შემეშვებებს როკო ორ უბრალოდ, ხალხის ინტერესები ძალს მატებდა მათ, დამცემებური ნების მიიწვიდნენ სარაობები ცისყე... — ორი წელი, ცოტა შეტი დასტობდა ამ სახლის შემეუნებლობა — ვეუქმები კოლისა. საბურთალო დროამი მიიუქმებეს, თუ ვაგაბეზულიწინებრი შედარებით პრიმიტიულ საშუალებული ტექნიკისა.

— უნდა გენანას, რა ამახვი იყო, სახლში შესახლებს რომ დაიწვიყ... ამბობს კოლია და იღიბება. — ამა ვე ვინ და რაც ელაკეში ხიხიბი და ალიბარაკიციენი იყო, ყველამ აქ მოიყარა თავი... ეს ცნობილი ხალხი ხელ იჯდა.

„ცნობილი ხალხი“ მართლაც და ბუვი იყო ასინიანი სახლის ახლა მიზინარდებო ნათობს.

— თბილისი, ჩემი კოლა.

ტრანსპორტის, განსაკუთრებით ავტომანქანების სიუხვე გეგმულ საკუთის თანამედროვე ქალაქების ერთ-ერთი

— თბილისი, ჩემი კოლა.

— იმის ბიჭი ნუკერი რი გაივლის, აველი მინათდება ხოლმე, სუ მამამისის სიარული აქებს, გეგნობს კოლია.

— ამ კაცს შეუძლია კიდევ ბუვირი უბრალო დამინარეობის ამბის გახსენება და ყველა მათგანი დაავიწყებრილი გებობა მოედანთან, თვითმგებლობათთან სახლთან, აქ შეიძლება სხვაანარაღი თუ კოლია ბაჰაშოვის ცხოვრებას იმ ოთხ წელიც გამოაყოფიო, როცა იგი სამამული ოთხის სხვადასხვა ფრონტზე იბრძობდა, აქ, ამ მოედანზე მან მთელი 36 წელი გაატარა.

— მამ, შენ ამბობ რეკონსტრუქცია იქნება, არა? — შეკითხობს იგი.

— მაინც, მაგასაც მოგვწყურბო — მერე ისევ ვეშაყარად ჰუბავს თვალებს — ვინ იტყვს, იქნებ ამ მოედნის შესაბ საბურთალოსკენ მივეწევი, ჰა, რას იტყვი? კოლა ბაჰაშოვი კმაყოფილი იღიბება.

— მამ, შენ ამბობ რეკონსტრუქცია იქნება, არა? — შეკითხობს იგი.

— მაინც, მაგასაც მოგვწყურბო — მერე ისევ ვეშაყარად ჰუბავს თვალებს — ვინ იტყვს, იქნებ ამ მოედნის შესაბ საბურთალოსკენ მივეწევი, ჰა, რას იტყვი? კოლა ბაჰაშოვი კმაყოფილი იღიბება.

საქართველო

ველი და ახალი წლების ზღვრებზე, ჩვენი ქვეყნის კომისიტა დღი ფარგონს წინ ქარაველმა ხაზმა ძვირფასი საჩუქარი მიიღო — შუაობრივი ჩაფიკ მცხერა ზღვრული პარამ — ზუადლის ფაფურის ქარხანა.

ცხოვრების საფური მიიღო რესპუბლიკის სახალი მერგონის სრულიად ახალი დარგმა — ფაფურის მრეწველობამ. ამ ახალი საქარის ამოქმედება მრეწველობანი მოვლენა, იგი ნათლი ფურცლი რესპუბლიკის სახალი მერგონის ცენტრონის განვარდების სახელგანთ მდებარეში. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდიანამ ახსანამა დღურად შევარდინებ გულბოლად მიულოცა ეს დღადი შევარჯება ქარხნის მრეწველობას და მემორატულებს, ექსპლოატაციის მუშაკებს და დამარკეტულებს. მთა, თავის მხრივ, სიტყვა მისცეს პარტიასა და მოავრგან, რომ ცენტრის არ დაიშურებენ, ჩააო ქარხანა სრული სიმძღვარით ამოქმედონ ვაფიკ იდრე, გამოქმედან მოლოდ მალღაბარისობიანი პროდუქციამ.

უარესად შეფარბებული, უახლესი ტექნიკური აღჭურვილი ფაფურის საქარში წინდარბილი გამოქმედებს 85 დასახლებების 28 მილიონ მანეთის პროდუქციას. მისი სამარკეტო მრეწველებს 2 ათასხალე მუშა და ტექნიკური პერსონალი.

სენათისკენ მიმავალი ავტომაგისტრალის მარჯენა მხარის ძველთაგანე რამდენიმე მქდარი დაპობებულ მიწები იყო. სამილდე წლის წინაო აქ პირველად ავგუდინდნ მინის სახორბლი მდღავი მანქანები და ექსავატორები, ბუღდლორები და სტრუქტურები. დღე-ღამე შრომობდნ მქენი-ზაფორები, ქობი დაპობის, ნიადაგი მოასწორეს, ღუდნი დასეს, მრეკტულებს ამრეჯანა შეუდღენი ჩაიხი, ირთი დღე რეგდებად უზარბაჩარი საქაროი კორპუსი, ამფინისტრაციული და დამმარკეტო ნაკეპისაინი, რომელთა იარეკ რამდენიმე კორპუსამე იყო დაუდებულო.

მრეწველობის მანქანებზე თფი ცენტრის მეტეპეუდნე ნათლად: ფაფურის ქარხნის ამქობი მანქანე მარბე დაპობარქა 18 მილიონ 800 ათასი მანეთი, მარბელად ორმეტე-ნახეფარი მილიონი მანეთის სამრეწველო-სამრეტორე სამრეწოები, დაიდვა ექვსი მილიონი მანეთის რთული მრეწოლობიანი, გავჯანლითა ერთი კომბინირე სტრების რინეიზის ჩინი, ავებულთა გვირბანის მსხვეცი სამი ლუმელი, თიოიფულის სტრეკე 98 მეტრია.

ზუადლის ფაფურის ქარხანას აუნებდა მიუღი ჩვენი ქვეყანა და შეგობარა ჩესლოვაციის რესპუბლიკა.

ქარხნის პროექტი დანიშნულ ვადებში მოამზადეს ლინგინგარის მესამე სახემრეწველო საპროექტო ინსტიტუტის სპეციალისტებმა და დამარკეტულებმა.

მრეწველობის მრეწველობანი წელიწადი შედარეს სსრ კავშირის სამრეტორე და სპეციალურ სამრეწველო სამრეწოთა სამინისტროს ტრესტ ილუგამსში მსოქმედება მემორატუებში.

ველი საქარო მოქმედობებს და მასალებს მრეწველობის რთულად აუნდინდნ მოსყვანის, ლინინგარის, დონეციის, ვორონეჟის, კურგანის, უფრის, ნიკოლაევის სამრეწველო საქარეობები.

უარესარი დაპობარება გაუწიეს ქართული მრეწველობის ჩესლოვაციულმა შრომებელმა. მათ ზუადლის ფაფურის ქარხანაში გამოქმედებეს ძირითადი მოქმედობიანი: საქარობი დანადგარების მართლი კომბინეჟი, საყალიბებ, ჩამომსხველობი, მომარკეტობებოი კონვეიერული ზარბი. ჩესი სპეციალისტები, ვინა ტრუფისსა და ზურენი

ლორინცის მეტაფრობიო, ერთ წელზე მეტი წარმატებით შრომობდნ ზუადლიში. მათ მთლიან იფინიანი ცოდნა და გამოცდილება მოახდინეს მოქმედობიანი სრულყოფილად გამარჯობა, ახალი ქარეობად შევიადრებებს აწყალიდა ფიკე მანქანებთან შემაბის, აზარებენ ფაფურის დამამარბებელი რთული ხელეწიერება, რომელი ჩესლოვაციულებს საუკუნეობით აქტი შესესხლობრეტებულო.

ფაფურის საქარის მრეწველობაში აქტიური მონარკეტობი მიიღეს ჩვენი რესპუბლიკის შრომებელმა. მრავალი სინტეტრუსი დანადგარი და მოქმედობიანი მოამზადეს ფაფურის ქარხნისათვის თბილისის დამარკეტობის სახლობის საავაციო ქარხანამ, კალენის სახლობის სამსხელი მოქმედობილისა და ორკონიკიის სახლობის მანქანათმრეწველობის ქარხნების კოლექტივებმა. ზუადლიშელთა დაჯერებეს გულმოდინებლად ასრულებდნ ქეთილის, ბათუმისა და რესპუბლიკის სხა სამრეწველო ცენტრების საქარეობები და ორგანიზაციები.

ქარხნის მრეწველობმა მოამზადე მეტაფორეო პირობებზეც ორუნეს. აშენდა მრავალმარტოლოანი სესპორტებელი სახლობი, ზუადლიშობიოი კეპების ობიექტები, ბავა-ბალი 140 გეგმავისაინი... ამ დღე საქმეში ღირსებული წელიწადი შედარეს რესპუბლიკის მრეწველობის სამინისტროსა და „სამთავარსპეციალტაციის“ სამმარკეტოლის კოლექტივებამ.

ქარხნის საბაკოი წინეში ოქმის ამობები ჩინურა ნივარტი მრეწველობა ლეგობდა. ესენი ერთი — მეტეორინე ბედან გაბუნია. ზურეგინი ირეგბეგდებდა, ირეგბ ზურეცი, კალკონი ილია კონინა, მემარკეტუ რუდოი გოგინაშელი, მემრეწველობის მარბეკ სობაქ, ალექსი ლუინი, ივრო გორდღევი, მემრეწველობურე გრიალად დონიკეიკი, მუდებე მურად ოქმობარაშელი, ელქტრომრეწველობელ ზურას მიხეილთეილი, ელქტრომომრეწველობის ვეპუა...

წიკობის მემობი არ დალიცვა სამრეწველობის სამმარკეტოლის მორის პირველ ადგილზე ისი სამმარკეტოლი გამოვლიდა, რომლებსაც ინენარი სულიცოი ცინფიტია უღას საავაციო. ფაფურის საქარის მრეწოების ჩადგომის საჭიროა დღეს ქარხნის სიმბოლური ვასალები სწორად მან ვადაცო ქარხნის დირექტორის მურანდ დემურისა.

სამქის წარმატების ბედს წყვეტენ კადრები — მომზადებელი სპეციალისტები. ფაფურის საქარის ხელმძღვანელებმა დროზევე ირარუნეს კადრების მომზადებისათვის, ქარხნის მრეწველობის პროცესში სამხი ზუადლიში ქაუცი და ქალმეობა შრომობდა და სწავლობდა ლინინგარის, დონეციის, კონსტანტინის, დონეციის, უფრის, უფრის, ზენილიყის, მარინოვსკის, კურგანის, დრუეკოვსკის ფაფურის საქარეობები. რუსი, უკრაინელი, აზერბაიჯანელი და სხვა მომეცრების სპეციალისტებთან ქართველმა ახლადარბებელ წარმატებით შესწავლეს მეტაფორის, მეუდლის, მომარკეტოლის, მომხატველის, მემოლდებელ, მეთამარკეტო აწელი, მაგარს საბაკოი პროექტივები. ახლა ისინი თავიანი ცოდნასა და გამოცდილებას არ იშურებენ, ჩააო გამოქმედან მეტი და მალღაბარისობიანი ქართული ფაფურა, აღზარდენ ქართველ მეტაფორეო სახლობელი თამობი.

ზუადლის ფაფურის ქარხანა ამქამად რამდენე ზოზისა და ამბრტინენტის თფებში სწავებდა აქ მოდებენ აგრეთვე ჩაის, კაკაო, უცვის უცვიებს.

ფაფურის შექმნა მასის გაამამრეწვეველ სა-

მქარში იწყება. ერთმანეთში ირეგბ და ტრანსპორტირის სამრეწობიანი გრფი რეზილებული ბურუნდებიან წესებზემე ფადილად ქაიუნდარე წელდული: ტრანსპორტო ვეპა, კალკონი, ქაროთე ტყინი აქ სწრაფად რეგებე.

საფორსპეციალ — კოლექტივებმა ერთ-ერთი რთული და სამრეწობებელი უბნებია ამ საქარეო სამრეწობად ჩამოვინდეს დონეციის ფაფურის ქარხნის გამოცდილი სპეციალისტები. საქარის უფროსი ანალიო ჩადინა და მისი მოადგილე ალენგარე ალდინი ერთი წუთითაც არ ტყუებენ დანადგარებს, გულმოდინებლად ადვენენ თფვერის ყველა ტექნოლოგურ პროცესს.

სამრეწობებო-საბაკოი ვანყოფილები ბებდა ჰურტლის ჩამოსახვა და ფორმის მიქმება. სამქარეო შესესლობიანვე შენიშევი კურგანთან, ცესფორთაუბანა გოგინას. ერთი შეხედვიდე დარწმუნდები, რომ იგი ყველა პროცესში კარგად არის ვანყოფილი და დღი მრეწველობის ასრულებს სამრეწობის, გოგინა დღე ხალღოვარე გახლავი. იგი დონეციის ფაფურის ქარხნიდან მოვლიდა აქ, თავის ცოდნასა და გამოცდილებას სპეციალბოი უზარბეკ ქარეულად ახლავარბებს.

ღღა ხალღოვარე თანამრეწე საქარეო ავრობა ბეზია. ავრობა დონეციის ფაფურის ქარხანა დაულოდე მეუბილისი რთულს და საბაკოი პროცესის. ღღამად და ავრობამ იქ გაიქცეს ერთმანეთი, იქ დადობილდნენ. თავიანი მოვლობის ახლა სრავალად ასრულებენ, თანაც ერთმანეთს გარემე ცხოვრება ვეღვრეს აქ წარმოუდგინაო. თვისხელედ დროს მათ ერთად ნახავთ კილოში, თუ ატარში, მუშეუბნში, იფიკში. ერთად იხსენებენ, ჩააო შემდეგ ახალი ინერტიო შეგებდნენ საქმეს.

ციცხლის აღმა ვახვეული ლუმბეტიო. ვავა-ღერებენ გამოსახვეულ გამზადებულ ნაირ-ნაირ კრუქებს. ქარხნის დირექტორი მურანდ დემურია ვერსილს:

— სამრეწობა საქარეოში თფებებს სამი საათის ვანმდლობიში ვამობი თიოხელი გრახლები ტემპერატორის ქვევ. აქედან გამოსახული სამრეტორეცო პირაველადე მარწილის მულუმში გადამავლებებს და უნდლებს ტემპერატურაზე იწიროსა. მურანდ დემურიათ ავავაოვადიერების ფაფურის გამოქმედის ყველა ტექნოლოგური პროცესი, ბაღლი ტემპერატორის ქვევ გამომეფარა პროდუქცია მემარკეტორე მომარკეტორე საქარეოში ვადადის. მოქმედების შედეგ მას ხელახლა გამოვყავნ, მაგარს აჩყც ეს ქარა. დამარბისხებულ საქარეოში ჰურტლებს გამარჯებენ ზოზისა და ბარისხების მხებვიდე და გამოსახევი ჰურტული უკვე სამხატორე სამარკეტორე იღებს უფს. იქ მამოხატებდა სასურფიდე ფერთი, ფრომითი და სპიროლოვე ვანმრეწველ 800-850 გრახლები ტემპერატორის ქვევ, შემდეგ ცვლავ ვადარჩევა, გულმოდინებლად შეფუცავდა და პროდუქცია საბოლოოდ უკვე უნდვ არის.

ზალისიანი ფუფუხი და საქინაზა ქარხნის ყველა ობიექტზე. ცენტრალური ლობარტორია, იგი ავებრევიდა ოქმის საუკეთესო მოქმედობიოთ. ლობარტორიაში გულმოდინებლად მუშაობენ ნელდული სამინისტროის დამზადებზე, რომელსაც მრეწველობიანად არის დამოკიდებულ ქართული ფაფურის ხარისი.

მოსვენება ათ აქემ მატეგრებსა და მოდელირებს. ისინი ქმანან სტრუქტურების ახალ ნიმუშებს, ფაფორე იყენებენ ქართულ ორნამენტებს.

მეათე სურთლდენი სამრეწობი მიიღებს ათეული მილიონობიანი მანეთის საუკეთესო ქართულ ფაფურს.

საქართველო

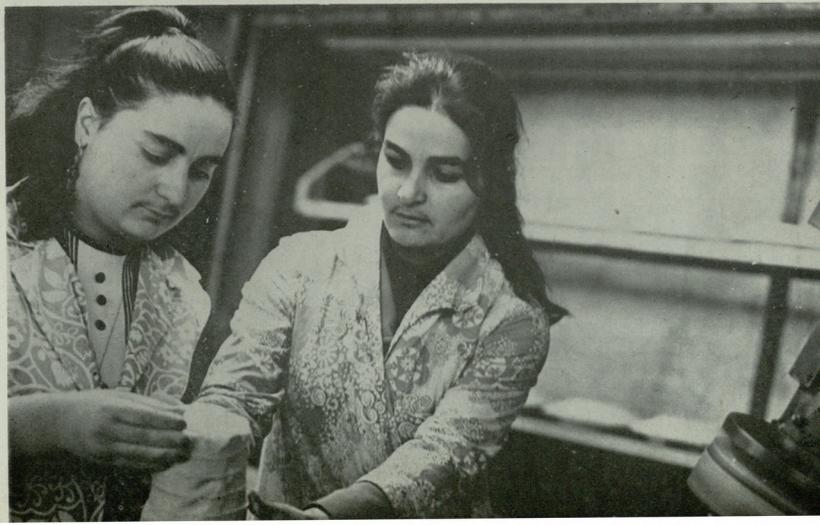
ქართული
სეკურიზმის
გაგანი

ქართული
ფანჯარა

- თაბაშირის საყალიბე საამქრო.
- მეყალიბე რადიონ თოდუა.
- მეყალიბეები — დები მადონა და ალბინა ჭანჭღავეები.

თარხან არჩვაძის ფოტო

მდელი.

ძველი თბილისი.

ქალაქი
თბილისი

გიორგი შიტიშვილი.

ქალაქი
თბილისი

ქალაქი
თბილისი

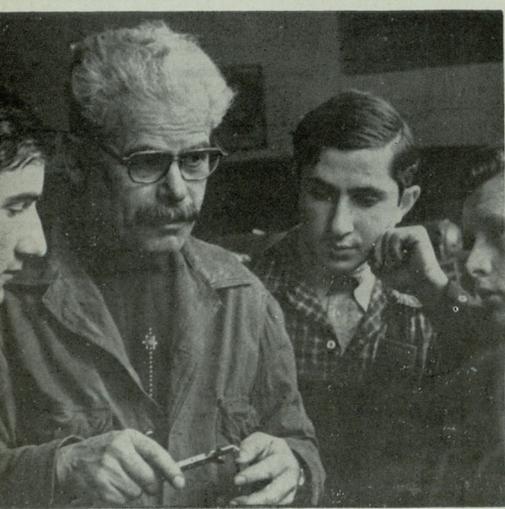

ქალაქი
თბილისი

გიორგი შიტიშვილი.

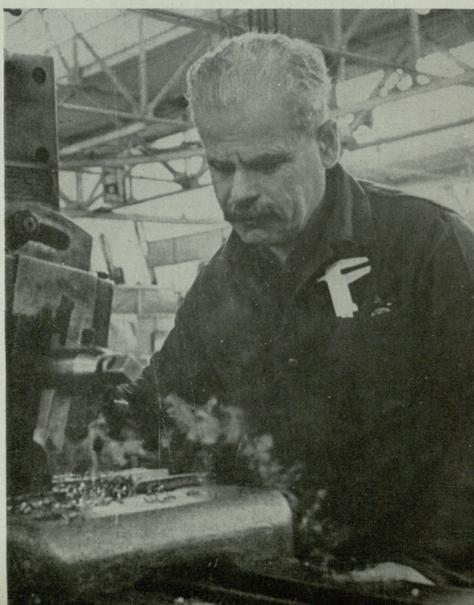
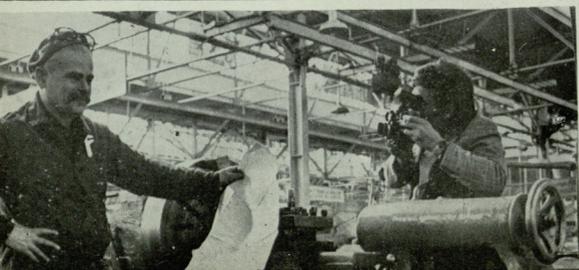

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

- ვარლამ კინწურაშვილი (მარცხნივ) საამქროში, შესვენებისას.
- მომავალ მუშებთან.
- მუშას ესტუმრა ფოტოკორესპონდენტი.
- ვარლამ კინწურაშვილი დაზგასთან.

სტეპან თევზაძის ფოტო.

● დღეს საზღვით მყვარებაზე უამრავს ხაზსმა მიიყარა თავი. დიმიტრიის სახელობის თბილისის საავიაციო კარხანაში იუბილეს უდიდეს ჩვენს სახელმწიფო მუშათა კლასის წარმომადგენელს ვარლამ კინწურავილის, რომელსაც სასიუი წელი შეუსრულდა.

ვარლამ კინწურავილი ბრძოლას და შრომასი ნაწრობით იმ მუშათა კლასის წარმომადგენელი, რომელმაც საკუთარი მძღვარი მშენებელი ავიდა ყოველგვარი სიძულვეთის შრომის დღეებშია გეტყვინას ვარლამ კინწურავილსა ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებას ხუროთმოძღვრობის მიზანდასახული მუშაობის დარღვევების მინარევობისა და ყველა მანგანის დროულად და შრომითი განაგებულების შესრულება და პირადი დავალები. თუმცავე წლისა იგი ვარლამ კინწურავილი, რომელიც ატყობდა ჩვენს ახალგაზრდა საბჭოთა კავშირის შრომითი ფენისად. ვერ სიხუბუხის სახერხეობაში მუშაობის, შემდეგ მუშად გადავიდა ლანჩოვილი, სადაც მისი სახელი, როგორც წარმოების პირული სტანდარტების, დღესაც ინახება მოწინავეთა სახატო წიგნში.

ყველა ხუროთმოძღვრობის მიზანდასახული

დიდი სამაშალო ომის მრისხანე დღეებში ვარლამ კინწურავილი დიმიტრიის სახელობის თბილისის საავიაციო კარხანაში მუშავდა. იმ დღეებში მოიხლეუბოდა, რასიტატებე გამარჯვების დროშის აღმართვად, ხერხიანად არც კი მოეუბნა თვალს საშობლის უსახელო სიყვარული გულისხმებულ ახალგაზრდა მღვანის ვარლამ კინწურავილის, თანამებრძობთან ერთად, თავდადებული შრომითი დღეებში წყლითი შეკინდა მტრის საბოლოო განადგურების საქმეში.

არც სამაშალო ომის დამთავრების შემდეგ ჩაუხრია მუხლი ვარლამს. ჩვენი ქვეყნის შემდგომი წინსვლა შრომის მიზანდასახული და ვარლამ კინწურავილი ჩვეულ მუშაობითი შეუვიდა საქმეს. იგი ახალი გამარჯვებებით, ახალი მუხრების დაპყრობით ავიცრავინებდა ხუროთმოძღვრების დავალებებს.

ვარლამ კინწურავილი შრომის წილითი დროშის ორდენით დაჯილდოვდა, მიღებულ აქვს მრავალი მედალი. იგი ერთ-ერთი პირველია, რომელმაც საბჭოთა საავიაციო წარმოების წარმომავლის სამწვერებზე წინადაც დასაყარა. საჭვერებში ვარლამი მღვანედი ჩიდდებტვარ პირივს საქალაქი და რაიონულ საქობების დეპუტატად...

ვახუცი მცხერტი ხუროთმოძღვრობის მიზანდასახული ომის დროშის მიმართებით იგი ვარლამ კინწურავილისთვის, მთელს საქართველოში მან ერთ-ერთმა პირველმა უკრებულ დროზე ადრე და ხარისხიანად შეასრულა დავალებები, ახალი მუხრებისთვის ახსებულ მიდლი კოლექტივი.

აი, ამიტომაც იგი, რომ შრომითი წარმომავლის მიერ კოლექტივი ასეთი სიხიბით და სიყვარულით შევსდა მისი იუბილეს — სისარაფი, პატრიანის ცხოვრებას და შრომასი გატყობილ სახივ წილთას.

სახლითი სახეს დარბაზში დაღვინს ვიციკენითი მუხრობის ვარლამ კინწურავილსა ხუროთმოძღვრობის მუშაობის შეუვიდასა შეუხარებ ტაში და მხანდალს, ჩვეული სიღნეითი წარმოქმე:

— ჩვენი მამაკის XXV ყრობისი გახსნის წინ სახეობითი მიტანა განვაყვასადი, რომ ჩემს მეთათ ხუროთმოძღვრობის სამ წელიწადში დაუმთავრებ!

იმვე იტრალია ტაშიმ. იტრალია, რადენს დიმიტრიველიც ვარლამ, რომ ვარლამ კინწურავილის სიტყვა და საქმე ერთია!

თოპაპ აკაშოიკამ

ლავროვი

● დღეს ვართ შენი და ცხოვრების სამწყვდის წინაშით დასკვნითი მოგვივინ, მოგეტყვინებ პირისავე მეტლას, ვე გაგვწრავ და გაგვიხსენებ. — ასე მიმართავდა XVII საუკუნის დამლევი ბარბის არავის მრისხანე რომის პაპს.

ამს მამადილავი საქმეწოდის შუა მოქმედი ქრისტიანული ქვეყანა შელას ეკლესიისად დასაწყისს. საქართველოში კათოლიკობის გავრელება და ერთობისა რომის ეკლესიასთან პოლიტიკური მოტივებით იგი ნაჯარხანეც. ეს საყურადღებო გარემოება საზუსტოდ ილი გაგახსენებ მეცა XVII საუკუნის 80-იან წლებში (ვიტორი XI-ის მეფობის დროს), რომელსაც დღეს სინაღოვს იხევი იქნა გამოტანული საქართველოს ერთობისად და დაზოვილებლის იფა.

კათოლიკურ სარწმუნოების დღეებდენ და დასმარებას უკლდენ კათოლიკური სარწმუნოებისა საყურადღებო ცნობილია ქართველი მეფე-ბატონიშვილებისა და მოწინავე ფეოდალისა მჭადრო ურთიერთისა კათოლიკე მისიონერებისა. ამ მხრივ გასაყურებოები უნდა გვიგონო ვიტორი XI და ბარბის ერთობა, ლვან და ქაიხოსრო ბატონიშვილები, ვახტანგ VI და სულხან-საბა ორბელიანი.

მიხელო თანამარშალის ცნობილი წიგნის „ისტორია კათოლიკობისა ქართველთა შორის“ ფურცლებზე უხვად იხის დამოუწყებელი პროგრესული ქართველი მოღვაწეები მიმოიყრა რომის ეკლესიის შესეყურებას. მაგრამ თვით ავტორის სიტყვით, მის მიერ შეყვებულ საბუთებში საქართველოს შესახებ მხოლოდ მცირე ნაწილია იმ საბუთების, რაც დაკარგულა. ერთ-ერთ ასე დაკარგულ საბუთსა მ. თამარაშვილი მაინდა ლვანს გაგახსენებ (ვახტანგ მეფეების მამას) წერილი: „ვიტორი მეფის მას ლვანს, ირანის საგარეუბოეუცესს, რომ მიწისა და სულსა კათოლიკობისა შეუყურებდი. მაგრამ, საბუთაროდ, მისი წერილი დაკარგულა. ვფიქრობთ, რომ ეს წერილი უნდა იგივე გაგახსენებ რომს 1707 წელს.“

როგორც იტყვება, ეს წერილი არ დაკარგულა. იგი შემონახულია კარგად მისიონერების არქივში. 1939 წელს, ლდინიანი, ინგლისელმა მონაზონმა, კარგად იტყვა ერთ-ერთი საქართველოს აღწერილობის გასმეცა ორ ტომად საბუთები კარგად ორდენის ისტორიად: „კარგად მისიონერებისა ირანში XVII-XVIII სს.“ ეს საბუთები უპირატესად ეპისტოლურული ხასიათისა (კარგად მისიონერების მიმოწერა რომთან) და მოპირებულთა ძირითადი ვატკანის არქივებთან.

დასახელებული წიგნი მიხსენებთ ერთ გრძელ საბუთს ქართულ ენაზე და ამგვარად ასახიავებს ქართულ ხელნაწებს: „შევიტორი ნინოში კალიგრაფიასა, რომელიც იმასეუბნებო ერთ მეტ მხანალებს, ვიფრეს ეს მხანალებელთა მისი აწილად მოვტარებოში.“ (მართლაც ეს მიუყვება ხელი უბრალო მოყვადთან ვატკანის არქივებში).

ივე მოხსენილია წერილის მოყვ ნიშანში: რომს გაგახსენებ მიმართავთ „ლდონ“ — ირანის უსუნაგისი მავალი (ანუ დღესმინე) და საქართველოს მეფე, ამისობ, რომ თვალმართლად იგი იყო თავისი მისი, შაას ვახსილის, მძღვლად ირანში და განაგრძობს, რომ საიფიფრად წილის წინაშე მკანის ბრძანებითი ვაგუზავსა თბილისის, რასა ხელი ავიღო ვატკანის მმართველისა და თავისი შენობის დასევა ვაგუ-მეფე: ვარდ ამისა, წერილის ავტორი განმარტებ, თუ როგორ პირობებში მოუხდა მას ქრისტიანული სარწმუნოების უარყოფა, ვ. ი. გამახსენებთ და გამოიტყობს სურათებს — რომის პაპს იცნის იგი კათოლიკე ქრისტიანად.

„კარგად მისიონერების“ გამომცემელი (მისი სახელი და ვაგირ უნებია) იფიხის, რომ ეს წერილი ეკუთვნის იოსებ-ხანს (ასე უწოდებდნენ ირანში ჭაიხოსროს) — ვახტანგ მეფეების უფროს მას); მისი აზრით, სახელი „ლდონ“ იფიგია, ვ. ი. დათინური „ლდონ“ (ვ. ი. ოლიმი) და „სისარაფი“ ლდონ ლდონდა სახარებ ენაზე.

ხსანდაწილებული „სისარაფი“ ვახტანგ მეფისა წერილიც, ვისა მმართველს. ხელს, საქართველოს ისტორიის მონიშნისათვის წყნული მრავალწინა ქანაზე, ესეუბნებო რომ იგი ეკუთვნის ვახტანგ მეფეების მამას — ლვანს ბატონიშვილს.

ამს თვალმინად ამტკიცებენ ქართული წყაროები. 1688 წელს ვიტორი XI-მ შედგადა წარუხანა ისახან თავისი უფროსი მამა — ლვან ბატონიშვილი. მამამხივ ქართლის მეფის მძღვლი ერისმთავრად მოიწვეო ქართველი იგი გადასახლებული, მაგრამ XVII საუკუნის დამლევი სეფიანთა ირანის ახალმა ხელმწიფემ შა-სუსეინმა შევიტრავა ვიტორი XI; ჭრათიდან სასწრაფოდ იხსენს ლვანს და ირანის ტერიტორიასზე შემოსული ბელეჯიანთა მეტობი პირებთან საბრძოლველად უცხის იფა. დავალება ბრძანალად შეასრულა და ყველნი თან-სახერხისათვის იგი დინწულე იქნა ირანის დეიანგვად ანუ მხარეულურებად. 1703 წელს, როდესაც ვიტორი XI-ს უბოძებ ქართლის მეფობა, სწრაფად ლვანს ბატონიშვილის დავალია მეფის აწინადაც (ანუ მოადგილედ) სახელა ქართლს და იტვირთ საქმეების მოწმურებაზე.

აი, როგორ ასახიავებს ლვანს გამომწვეული ქართველი სახელები ვახუტყი: „სეი ლვან იგი სიბეზლითი, განვე ლდინიმიფავე, ბრძინი და სიბრძნის მოვარე, ეკლესიასა მამწველი, მამაოლი, მშდელი და ბოროტისა ასა მომწინებელი, მოწველი, მშდლი, ღრნად გამწველი და მოხარბი. ამან განაწინა ყოველნი საქმე ქართლისათვის და არცადა ეს მიეცა ბოროტების წილ ქმნებულა მათისა, რომელიც უყუცს მთავარს კოროსის.“

ლვანმა შეუწოდებდასაფიცი დასეი ქართლის, შემევიდა თავისი ძე — ვახტანგი დასეა ტახტზე ქართლის მეფის აწინადაც და თვითონ კი ირანში დაბრუნდა.

ამიტოვად, ყოველგვარ ბეჭს გარეშეა, რომ კარგად მისიონერებისა მუხრობის დღეებდენ ბატონიშვილის წერილი, რომლის არსებობა სხვა მანალებთან იფიხა მ. თამარაშვილს, მაგრამ თვით ვარლამ დაკარგულად იფიხა.

„კარგად მისიონერების“ გამომცემელს ერისმთავრობა რომ აწუხებდა მამა-შვილის სახელები (ლვანს — ქაიხოსროს), გასაკვირი არც არის. ასეთი ადრევეა ზოგჯერ ეთი ვიროლი წყაროებთან მომხსენებელიც. ასე მავალიც, თავივე ცრუნების მიხედვით, 1703 წ. ვიტორი XI-ის მიხედვით სიბრ-ხანს დინწინა მისი მოადგილედ საქართველოში (როგორც შენით იფიხა, ეს იფიხად და არა ჭაიხოსროს) იმევე „კარგად მისიონერების“ ერთ ადგილს ლვანის საყვლად მისი უფროსი ვაჟის დასახელებული (არწილი, ვიტორი და ჭაიხოსრო მით ირანში).

შესაძლებელია, ეს უწინმეტლი მუცდობელი გამომწვეული მოსწავლე: პაპი მზავ არის დიდი სიყვარულით მივიტრია ამ ქალმელი და თავისთან საბუთადილ შენიშობათ, თუ აქ შენიშობებს დატყობადიო. იწების ლდონთან თვეწინ დიდებულებების უწყნებლად დავაიო.

არას ცნობილია, რაუჭრობი თუ არა ამ წერილსა ჭაიხოსროს, ქართლის მეფეს და ირანის სასაღვარეს, მორეკვი აღვანდინი, სადაც იმევე წიგნის შემდგომად დაიბეჭდა იგი. მის გვერდითი მოხუცდი იქნა კარგად მისიონერების მისიონერის, სახელად მასილდ, წარმოშობის ფრანგი, რომელიც ეკლესია ახლოს იყო ირანში მყოფ ქართველ მეფე-ბატონიშვილებთან და სწრაფად მისი ხელის ითარებნებულად რომს გაგახსენებ წერილებში. შესაძლებელია ვარლამ მონდა ლვანს ბატონიშვილის უფროსმეტლი ქართული კარგად მისიონერების არქივში.

1707 წელს ჭაიხოსროს წერილები ეკითხებოდა რომის პაპს, რომში რომ ჩამოვიდა, თავმჯდომარის თუ მომწველითი.

ასახუთი დავაგვიანეს და მხოლოდ 1711 წელს დამლევი მოსწავლე: პაპი მზავ არის დიდი სიყვარულით მივიტრია ამ ქალმელი და თავისთან საბუთადილ შენიშობათ, თუ აქ შენიშობებს დატყობადიო. იწების ლდონთან თვეწინ დიდებულებების უწყნებლად დავაიო.

არას ცნობილია, რაუჭრობი თუ არა ამ წერილსა ჭაიხოსროს, ქართლის მეფეს და ირანის სასაღვარეს, მორეკვი აღვანდინი, სადაც იმევე წიგნის შემდგომად დაიბეჭდა იგი. მის გვერდითი მოხუცდი იქნა კარგად მისიონერების მისიონერის, სახელად მასილდ, წარმოშობის ფრანგი, რომელიც ეკლესია ახლოს იყო ირანში მყოფ ქართველ მეფე-ბატონიშვილებთან და სწრაფად მისი ხელის ითარებნებულად რომს გაგახსენებ წერილებში. შესაძლებელია ვარლამ მონდა ლვანს ბატონიშვილის უფროსმეტლი ქართული კარგად მისიონერების არქივში.

თამაპ ნაბროზშილი

კენიის კონსტრუქციები

ვედლენი ელიტო შირსალასის მატარებელი სწრაფად მიჰქრია. ის იცავს ფანჯარასთან და სივრცეს გასურბდა. წინ უღვრებო ტრამვლები გადმოდიოდა. ხანდახან წუხილებს თავსდებოდა ოდნავ მოჭუტებულა და იქ, სადაც შირს, სწრაფად მიხი ფანჯრის გასწვრივ, მოჩანდა ლანდი, ცვლადვალ რომ მისივედა მატარებლებს. მძიმე იყო უკვლავის გახსენება. ცდილობდა ფეხური მხრივად კონსერვებს.

პროკურორის კონსერტი გაახსენდა... ეს მიხი პირველი კონსერტი იყო, რომელსაც დღეს არ სწრებოდა. მონაწილე უფრო ვარდები მოკრავდა თავისი სიმღერებით. დიდს უყვარდა იმის ვარდები. ეს იქ, იქ წავილით დედასთან, ფოქვალა ვიღო. ფიქრი ისევ მომავალ კონსერტსუ გადაიხატა, საცა ჩავა მატარებელი ქალაქში. ამ ქალაქში დიანად შუშანი, ამ ქალაქში შუშანის კონსერტსი მონაწილეობის მისაღებად ჩამოვლენ სხვებში. ისევ დედა გაახსენდა: როგორ უყვარდა შუშანი, როცა შუშანს უკრავდა, დედა საათობით იქა მის მახლობლად და განაბული უხსენდა. ფანჯრიდან უკრავით შავი დამე იყურებდა. თავსდებო თავისთავად იტყუება. გრძელად წამებები ლაქმეზანდ წამოვიტარა. უკაც ვიკანა, ჩაივლიდა. როცა ვადიდა, გათქმულიყო. შუადღე იქნებოდა ქალაქ ციკაუს რომ მიუბოლოვდნენ.

— დღეს თქვენ ხსნი კონსერტს. — თავსაიანდ უთხარ ადმინისტრატორმა. — მე?! რეპეტიცი რომ არ გამოვლავი? — ინსტრუქტივი არ მომიხიჩავს. — მიუცო აღდგებულმა. საღამოს, ხალხით გაველიდ დარბაზში ინსტრუქტორებ მონადა. ეს იყო უხიდავი ღეს დასახლის პიანისტსა და მისწრებელს შორის. პიანისტის გაბეღული ხელები თანდათან შეჩერდა კომპოზიტორის იღუმენტს შუშანში. იყო რაღაც ახალი, გასწრებულად, უღრესად პოეტური. ახალგაზრდა შემსრულებელმა მოხიბლა კომპოზიტორის თავსაიანდ მსმელები. შუშანის ქალაქში ითქვა — ჩვენ კარავდა არ გვიცოდნარა შუშანი. მას მოითხოვ უფლებას დეცარა კომპოზიტორის ჩოთხელად.

იგი შუშანის ჩოთხელად შირსანით აღმართულიყო, დარბაზს ქუხდა, გრგვინავდა და ამ ამოპირებულად დარბაზში მოკლოდნელად გაიქაროდა იგივე ლანდი. გუშინ რომ მატარებელს მისაღებად თავდავრეკითი, გადმოქრია და სწრაფად გაუჩინარდა. პიანისტმა თავი დახარარ, უყვარდობით სავსე კალომდანი თეორი ვარდები უღოვლიდნენ.

ბარბო თოხანი

დღესაც კონსერვატორიაში არადღეობდა დამეცო და გადავწყვიტა სტუდენტ დონასში წასულიყო ბიოსლასთან. კონსერტები მომანდა და მიიხარა, შეჩერდნარ იმ არ ვიდადო, ყოველდღე წერილი მომწერდა.

ფეხის წერებზე ავიყო და მაგიდაზე დავუწოლა კონსერტის ლექსები. შეტანინი თუ შეტანინი მარცხი ჰქონდა დეკრეთი. დღიორნი და ნაიჭრებელი მარცხი დღეებზე. ასეთი მარცხი ჩვენს მიზეზებს, იმის ჰქონდა ჩანებულად იღვის აღმობინი. იმის, მიზეზადვე იმიხარა, რომ პირველი კლასი იყო, უმაჯირეგობარს მკვდა მთელ ჰეგვანსუ. საიდან არ უგზავნიდნენ მარცხებს ვერცაღელე. გინდებურება და ირელისს დღე-ღამეც კი გამოუწყავდა.

— ამ მარცხის ისევ შენ ჩამოვიტან, — მიიხარა დღეამ. — გვიღელ აღბრის და შენც დამეცო კოლექციის მწკრივება კოლექცია კარგი არ მიიხარა დღეამ. რაღაც შეგვა ვინებრნი დედასთან ვან-მობრის წინ.

საფეხურების გავეშურეთ. ჩემიღმინს წილებში მე მიუგებდნარ დღეს, ზეპისი კი სპეკული მოჰქონდა. ჩახსდებით იუ-

მ ო მ ბ რ ო ბ ა

ვხარავ მალე მაცემის კოლექციის შევარგებ-მეთეს და კონსერტის გუნდში. ნასდღესვე ავიღ კონსერტი და დიდხანს ვათავალებურდებ მარცხს, რომელსაც უკვლავისდასულივლიანთ თეორიორნი იყო განისახული ვფიქრონდ, სადა დარტყმებზე ფისტილი გვედეს, რომ თეორიორნიანს არავფიქრი დასახებოდა.

გადავწყვიტე წერილობის დანერა. ჩავფიქრე. ჩავუ უნდა დამეცურარ ვერცხი მომეგებრე. ბოროსი დღეებშიან ვაგზებ და ჩემი გასაჭირი შეგვიღელე. ბოროსმა მიიხარა, ღელს თავი დანახება, ხვალ იჩი წერილი დღეს გაგვავლიდა.

მეგობრე იმნი ვაიყო ჩემი კოლექციის ამავე და თავიანთი აიფინდა ჩვენსავე ჩემი კიბეს წყალი შეგასახს. ეს უბის ენობით იმის გამოხატულებას ნიშნავდა. სადღილობის წინ ზემადი შურდული ვადამინდა და ასლა ღლიეს მიფინსუ. ისევ მეცა ხელები და ვადამინდა. ზემის მოველაქებ, რა არ უთხარია სა-ალბრის, მაგრამ არავფიქრე ვახსარა, ის კი არა, სათამაშობები და ფანქრებუი ჩავიტყუა.

დღითი მაგიდაზე მანანს დედა და-

ვინახე თუ არა, მიზეზები, რომ ზემიანებში ცალკე „შტატის“ იყო. თუშინ მივხებოდა და ზემიანებში ძლივს დავიკლოდი. დღეებშიმისთვის წერილი მიწერდა და აგზინდა, რომ მე უფანქროდ მწკრივის დამეცარ არ ვფიქრებ.

ზებამ კიდევ დამიღდა ფიფით სავსე უფნი და მიიხარა:

— მე მგინი, კარგი იქნება სულ ჩამოვართავა ეს კონსერტები. კოლექციის მოლოდ კარგი ბავშვები აღდგენენ — არა გაქვს უფლები! — წამოიფიფიყვი — რა მამივე და თუშინ ვანახე ვაწვიყვი — ათავის არა აქვს უფლები, ვისე ვარათვის ის, რაც ნაწერიკანა.

— მა მარცხის ზემი უფლებსა, მა? — შეგვიხიხარა ზემი. — ვანახერე, ვანახერე! მივარცხ უფლებებზე და კანონებზე საუბარს. ჩვენს თვანს სწორად იურისტი აუღლებს!

ზებამ აიღო ყველა კონსერტი და კარავდა ჩაკეტა.

კლტხის მერე ბოროსი ახასანში უტყებზე და ყველაფერი ვუკახე, მეტი ვკითხვი, ვინ არის თვანი მთავარი, ზეზია თუ დედა-მეფიტი. ბოროსი ჩაფიქრდა და მიიფიფი:

— მე ვფიქრობ, ზემიანა მთავარი, რადგან ის დღის დღეებში.

— მერედა, მაგრამ! — ლანის ავს-ულქვინი.

— მარცხის არ უბიარა, არ დამარტყება, ზემის არ შეინანა?! —

კლტხის დღეებშივე გული. ბოროსი დღეები ვფიქრებ ვუღვრებ და დედა-მეფის მართა მისაღებლად, რომელსაც შემეცლებოთ „მშპ-ს“ ვუგზავლით. შე

და ბოროსი მღერე ვეფიფიფიფი და ეს ქალი ახალგაზრდა მღერელები ვამეცოდნო. სა-ოცად დამარტყა. იმის ჰქონდა. მიხი მიხარა ჩვენთვის მათივე დამარტყა. ციხის წინამდებელი ხილი „მშპ-ს“ კეთილ ფიქრის ეს ქალი უსწავლად ვაგზავნებ. დღესაც არ ცნობდა. ვინჩემი ვამწერდა და ცხარიონ ბილოვანი ავ-ვიწერებოდა.

— არა, თუშინახდენ, კავებრებო. — ვიფიხარა მიმართულად. — ეს არის ოპერის ბილოვანი, დღითი „ინტენსი“ უწინებენ. რომ საათში ვაოწყება.

სანამ „მშპ“ ზემიანების ნაშანის იმ-მენდა ჩემი მივეცე რასწრებულად. მე და ბოროსმა პირის დახანა და საგარეო ტანსაცმლის ჩაქმს მოგასწარმო. ზემიანებში არ დავაწვდა ჩემთვის ფუნჯული მავი ბავთვის ვაგვავლი. ამ ბავთვის გამო მთელი ჩემი ეჭვი ფისის მძებნა.

კიბეზე სტუდენტი-მწერელი დავეფიფი. თითქმის ჰომეგრამედ მოვეცა ზემიანების ათასს დაწვინდა.

იმი ჰომეგრამის იცავდა და ვეცუფრებდა. როგორ თავბიწირინდ ჩახსებელი სამიუნი ტელერი.

გული თვარტის წინ ვანერდა და ჩვენ

ბარბან

ბარბო

მალე სარკეებთან დღეებშიან მიმეხილეთ. ლოგოში დაგებელით თუ არა, ზანდანა ჩაკრა დღის ბიროლის ჰუდი და ამბინდა და მუსიკა. ვეღვრებოთ კარგად მოდილო ვიფიქრე ფარდა არ შეინანდა. ბოროსი დანერგვინდა და შუშანის ხანძარად ლარინი ვანდღვლანდა. ისინი შურასმა სარკეებზე და სულ სხვა რამეზე მიწრებოდნენ. ბოროსმა ვერ მოსვენდა. ზარბოანი ბატკინი ამისინდნენ გვერდით მსხრონდა. ბოროსი შურასის ამავი აუჭებდა მანა-მეტი, ვიფიქრე ლარინისთან დღეობა არ დამოწყდა. ბოროსი არ მიფიქრდა წინ მტარიმ უფლებს კაცს და ბიოლოგი სთხოვა, მეტი სტუდენტული ათავალებურდა სცენის ადრეგებელი დედამეცო მავლის. ბოროსმა სიტყვებით დიანდა, მეწვერის ქიბეები და სიტრის ბილოვანი დღეებში. მამინე მელტარმა აცხა ვანარსებოთ ვამოთავარა ბიოლოგი. ბოროსი აღბა შეუკარავდნელი თვალთი ათავალებურდა გახლდი მავლის და მართხად, რატომ რაიავი ვარგებოდა ბატკინის, იმიტომ არ იყო საყოფილო და ბოროსმა ლესნიკი ინანების სწორედ იმ დროს მიწერე ჩემ-ბა, როცა სტუდენტს ხალ მონარვეს შეუკარაო. სწორედ იმ შურასთან, რომელზე პირველ სურათში მოხარებეს. ამიტომ ბოროსი ლესნიკის ტრავაველ სიკვდილს ეუღრლოდა მეტყვა.

წამოვლდნის მერე „მშპ-ს“ ნაყინზე დღეგატყობდა და შინ ფიფით ვაფრებნული. სახანის დღეებშიან წერილი მივითვით. საფეხურების მავსებადა, რატომ არ მომწერე. ზემის მამივე მომეგობრე ვამწერე. რიცხი, ფანჯარი და ქალღილი, კარგად მიიხარა, შეგუდდა სხელ წყვილ დამობი-

ზე, ახლა კი წავილ და დამიბნეო.
ბაღოშვი მივიღე თავი და ფიქრებში
ვავლი „ვეყრი რეგენს“ ვეჭობო-
ბი. თუკატრე მე ჩემი შეხედულება მკო-
ნი და ვიცილი, რომ იმ ბებრი რამ მკა-
ცილებს ზეხად ანტარქტიდში სხვებდა
წარმოიღებენ ვეყლივინი ის, რაც იმ
დღეს არ ვეჭობენ. წარმოვიდინე, რო-
კი მოხდა ინფინიანტ ტატარის წე-
რილი. მერე ვიყავი ქორწილში ვერ
ოლხასთან, მერე ტატარისთან. თავის-
თავად ცხადია, ვერცხლის თაზინი ვე-
ლაფერი უხვად და მიღებულად იყო.
მიგადას უსდინენ სულ სახელოვანი,
კოლონებთან მხედარობისთვის. ისინი
ნუფუდლოლის სადღერძოების გა-
კავიროდენ და სიტრის ვაჟდენენ. მე-
რე ვეყლა დიდ თაზინში გავიდა. ტატა-
რის კი, რომელიც მართალი იფრებოდნ
სახეს, ქორწილში მიწვეულ უქსანულ
კლეს ქაუბრებდა. დღი საკმაოდ მო-
ხელისყოფი, თუდავითი წლის კაცი, ტატი-
რის უახლოვდა ბარსილიანთან გამარ-
თულ ბრძოლაზე, ვეყლიდა იმ ბავშვებ-
ზე, რომლებიც მიბმდა იმხვევრდა მა-
დრილიში. აქ კი ვეყად მიფიომინე მივე
დი ველთან, შევამეგობა და ვუთხარი,
რომ მე და ბორისი რესპუბლიკების
მხარეზე ვართ, რომ მე უქსანული ბავშ-
ვის დასამარტოვებლ მთელი ჩემი და-
წოვი ველი გადავიყვი, რომლისაც დიდ-
ხანს ვაგრძობელი ნამეფილი ბურთის
საყიდალდ უღმან თაუვე გადამიხევა ხე-
ლ და მიხარა, ჩემთან შეწიარად და
მანქანით გაიპოქორებო. ტატარისა კი
სეფენადი ვეყიდალ და თავის ვერწარ-
ლ თან საყვარელ ვეყიდა. ვერ წარმოი-
დენი, როგორ მეხედებოდა ტატარისა, შე-
სანიშნავად ცეცხვად ღრანში და კონ-
ტად ჩანებული მთლი, ვერწარდი კი, გა-
ბეფილი და უწინ, მეტრისმეტად აუხვე-
ლი რამ იყო. ოფენი კი ძალიან მომ-
წონდა, სეფენადი და სიმამთიური. ეს
კაცი შორეულმა მოგზაურებამაყ კი არ
გაბიზიარულა. მას რომ ტატარისათვის

დროზე მივეწერა წერილი, ეს ქალი ხომ
აღარ გავიწყდება ვერწარბას!
უკვე შენგერულა, მიმავიდად მეგო-
ბრები დღემას რომ ურჩევდენენ, გათ-
ხოვლი. მამინ ამპიოვის ვერწარდებდა
არ მიმიწერო, მე იმას ვანიფიდი,
გამოტყვევებლი დაეკარებოდენ თუ არა
ტომ სიფირი და ბეი. ახლა კი მთელი
უბღერების საზინებდა შევიტრინი. წე-
რილი უნდა გამტყვევან დღემასთვის
და ვერ მივეწერო. ის კი ულის, მიუთმე-
ვად ულის და იმხენ დღემასინებელი
სოლად გაკვეთს კიდევ ბირეფიშეხველ
ვერწარბა! ვეყლივინი თუდანადალდ წა-
ვრეწებელი წარმოიღებენ, როგორ და-
ბრუნდენენ მინ დღემასი და ის ვილავ
ვენწარლი, რომელიც ჩვენი თაზინს შე-
კუთნი დადა, გაიბინდა და მეტყვე-
ლად მხამალად დაწყო სიმღერა, როგორ
გაიბინებო შეუკვად და ვეყლიდა. ვაჩა-
ზეხვებდა მეტყველბა დადებენ მეშტე-
ნი დაუმინენ, რომ როგორმე ჩაწეუბი-
ნათ იფი.
— არა თუ შეუტყვევებო, ეს არ მომე-
წეა წერილი უნდა ვენე და ვეგზავნი,
ლილავა, ვეყლიდა ბების შეფიციდა,
რომ გამიწერე ვეყიბი, ოღონდაც დამი-
წეროს კონკრეტები.
— ძალიან ადრე ვაფიცივი და ბების
გატყვად, რომ ბაზარში წასვლამდე
დროზე მასუწივად. ვეყლივინი შე-
კამე. ბების შეფიცივი, მთელი ჩემი სო-
ციოტელ დამწერი ვეყიბი-მუფი. მიმი-
ხინდა და მიხარა.
— ძალიან სასიამოვნოდ იმის შენი
სიტყვები. მაგრამ მე კარგი საკმის დაწა-
ხვაც მივყავს საკმაოდხე შე რიგინად
მოიქცევი, ვეყლივინი მიიქცე.
— ბები, საყვარელი!— ვეწივარე მე—
სადამის ვეყლივინი ვიან იქნება, მთე-
ლ დღე დამეკარგება...
— ვე— ხელი ჩაწინა ბებია! —
— აბა, რა არის ტიფი დღე, როგა კაცს
გადაწყვიტა მთელი თავისი სოციოტელ
იყის სამაგლოთი! დროს ნე მაკარგვი-

ნებ, თორმე მთელი ბაზარი დამციენს
ვიან რომ მავალ.
— რა ვენა? ვეყლივინი ხომ ვერ ვეყ-
ლი ვერწარბაზე იფიცილენ, ბებია!—
ინას მოყვლიდა და მამიწვე მოიკავებო-
და საყვარელი დღემასინებელი.
ბებია! კაცი ვანიჭერი, ცარიელი ბო-
ლების რასაწერილი ჩაიარა კიბე, ვიარა-
ხო და ტყინას გასცდა მამიწვე ვანი-
ცივებე ბორისი და რწვე ვიცივებ ვანი-
ცივებელი ვანიჭერი ბორისის მის სენის
საკამილად ამოვივლი (ამითვის) გე-
რა-ბებინ ამოვივლი ბორის) ბე-
რალდს მრეციოტების ბოლდენ. არი-
ბეფილი, თანაც იმ ვერწარბა. თუდა-
ნივინებ კონკრეტს ვაგავიცივებო. სანამ ბორის
წეფიითი და მამიწველი საკმისობდა, მე
წერილი მიმიავა. ვეწივარე. ვეწი-
რავიფერი მიმიწერა დღემასინებლის.
მიწვევი, რომ ვეყლივინი ვეყლივინი
რომ უნოსლ მიწვევი ვეყლივინი, მალე
ჩაივლი-მუფი.
— მალე ვეყლივინი მზად ვეწივარე, მა-
გრამ მარჯა!
— გამასინდა ონი. ვიბიბი ვეყლივინი ჩემი
ზამბარისი სასრული და მთიფი საწარ-
ულე ირის კანს მიივლივი. კარი მან გა-
რილი. დამანას და არა, უღლები მიივლივი.
— გამასინდა! — შეხედულ პირე-
ვლი დღემასინა, — შეხედულა შეწი-
ვლი? ძალიან საკორი საყვე მაქვს შეწინა.
— მე კი ათავიწერი შეხატებდა წერი-
ლებიხასთან, — თქვა და ორი ნაბიჯით
დაიხარა.
— მამიწვე ამოვივლი ჩემი ზამბარისი სა-
სრული და ვაგავიწვი!
— აბა, შენი იყოს, მე კი მარჯა მი-
მევი.
— იმე სასრული ვანიწვევინა, რეწინა-
ნი ვიბიბი დღემასინა და შესაძლებელი
ჩაივლივებულ საყვარელი ჩემს მარჯვალს
ხერხიდა. შე შეხატული მამიწვევინა.
— როგორი მარჯა ვინდა?
— სულ ერთია, რომელსაც მიმცემ.
— სულ ერთია? აღმოთი უკვე შეწი-
ვი, ფიში?
— წინა გადავლბა, ჩემი ჩაივინიწვი
და ვეყლივინი ვანიწვე წერილის თაბა-
ზე, ჩემს დაწეულ კოლექციას, ბებია-
ჩემის უსამარტოლბაზე და ბებერ ვეწე-
რალზე, რომელზე ჩვენს თაზინ მდებრი-
და.
— იმე უღლიანად ვაიცირა.
— ვეყლივინი ვიბიბი თქვა, სად არის
შენი ბავთა, ფიში.
— კარგი, მიმიავიცი, ვანიწვევინა მა-
რას.
— დღემასინა მარტო დავრი. აბრეწების
ფარების იფი მიხინდა და წიფილი
კარადა, რადილიმბებენ და ორისი ჩარ-
იონი ჩანებელი სურათის წაწილი.
— იმი მალე დაბრუნდა და ორი მარჯა
მიმიტანა.
— ვეი ვაგზავნენ მალე მივა.
— ვეყლივინი! — ვაწივარეწვი. მი-
სი სიცილი დაბეწვი შეგზარადალ
და ვასაყვლილივინი ვანიწვევი.
— იმე მერე ვიბიბი დატენ სასრული,
საბიზინა და ისე ვანიწვევინა ვანიწვე.
— კარი მიიწერი, მერე ისე ვანიწვე, ვანი-
ვიდა ვანიწვე, ვანიწვევი მიიხვე-მიიხვე-
და და მხამალდა ვიცირა.
— ვიბიბი მართლა იმღერა იმ ვეწე-
რალმა?

შატავარი დიმიტრი პრისონიში

თარგმანი თინათინ ბოგორობიძის

საქართველოს სასამართლო ლოთის
ახდებინებს კარბის ლოთისობისა.
დღემასინა კი სულ სეკრეტობადა სკეპ-
ციკავიბეფილი. რეკა ვანიწვევი ვანი-
ცივად დანიწვევინ. ეტლიში ჩაყვინდა და
თავის სახელი წაიყვინენ, თუ კარ-
ციკავიბა ისე ვანიწველი მისარი
სამსელი, რომ თაზინ ბინის მისარი
მართი არ ასოსი, მამინ პოლიციანი
მიყავი და იმ მანად ვანიწვევინ.
სანამ ამოქმედობილივინ და მინ
მიყვანა შეიბღებინეს. ბოლო წაყ-
ვინდა-მიყვინდა ბარსი იმ მიკიტანს
ახდებინებენ, რომლის ღვანძილს უქა-
ნასტყელად დალაყვინეს ლოთის, თუ
მიკიტანი ურბე დღემასინა და ნებთი
არ გაიხიდა ბარსი, აწარბებენ თუ მე-
ორედაც დაყარბივს. ღვანძისაც მი-
ყავინა.
● — როდესაც შესანიშნავი ექიმი დო-
ქტორი სეცილიის პირას იფი და
კარის თამბაქოში ვანიწვევინ, სხვათა
მარის დღემასინა თქვა:
— ბატონო, ვეყლივინ და ჩემს შე-
მღებ სამს დიღებულს ექმისა ეტო-
ვები.
— ექიმები ემღდარებოდენ, ჩქარა
დასასტევი, სამეფოში არ ჩაიბარე ეკ-
სილდებოლი, მათ აცხივინე, ჩვენ-
თავის დასასტევი ვანიწვევი.
— ეს სანი ექიმო! — თქვა დო-
ქტორმა — წყალი. ვანიწვევინა და
ლოთივებდა.
● — ეთი შეშლებული ვასი მისწვირდა
ქალბერი დროს ტარება და ეცეკო-
ბა და ცოლის შეერთა ვანიწვევინა.
რომ ბოლო მთელი ასეთი ცხოვრე-
ბისათვის. როდესაც ის და მისი
ახლად ვეწარდაწერილი ცოლი ეკლ-
სიიდან გამოვიდენ, ემწვივინა ქალ-
ბე უფინა:
— იმედი მაქვს, რომ ამიწვირდა
ეცეკობას თავი დაანებენ. შეცი-
რას აღარ ჩაიღენ და ვიწვირად მო-
ქციევი.
— ნერა ვეწვივებარა, ჩემო ბა-
ტონა! — უსასტევა ვანიწვე, — ეს
უქანასტელი სოსოტელ იწვიდა, ჩემს
მეორე ჩაღებოლი.
● — შევიკარბის გამოჩენილი მწერალი
ექტორ ტოს ამბობდა:
— ვინის მტკვრებინათვის მუსიკა
არის ეწვიდა და სიხარული, იბალი-
ოსათვის ვანიწვე, ფრანგებს ვანი-
წვივინა და ისე ვანიწვევინა —
ამიწვივად.
● — ერობა ცნობილბა დამეყვლიდა
თქვა, რომ იბარბი ფრანგი თვალს
აქვებს, ვანიწველ ვეწვივინა აქვებს.
იტალიელი გულს ვანიწვე, ინგლისე-
ლი კი — პირს.

გაუგებარესი პოეზია

და ტელეგრაფის ბოძები დგანან, მაინც დანან ფესვის ვარძელ... ფითლიანია და ტრისი გარეშე და მთელი ტანი ძალიან სტეკიათ...

„ერთილა ბაკონევი“

„... ბატონების მიმიღსა კვებ ვაგეშლი ხალისას“ ტრებს ფანდერი ცველიხიპირას ჩვეული რიოთი, გარეთ კი წვიმა სათიფე ფრხის ნებისად ატრებს...

გაიკიასუბი

მკაპის წრუბავენი ზერიკები პირმომტრეული თიხის დოქიდან, ჩუბად, დავისიძეს, არა რეი პოღმის არ სთიფისი და ტრატკეტობ...

შუამიის გზაზე

მხრებზე გაუღვიათ შემოღვინა ზუსიპირი წიფლებსა და იღვლებს, ტრავდირის წიფილი მოსასამაი ტყეში კიონივით იღვლებს...

მანანა ჩიტოშვილი

ზკიყვი ვარ, ზკიყვი...

ივანოსტალი მოთხრობა

● ცოლის ნათესავის ქორწილი ამამბატებს ვიდრე წავიდოდი, ერთი პაკარა პრობლემა იყო გადამტრეული: ხელტარეული ხომ არ შვიადგებოდათ მე, ჩემი ცოლი და ქალიშვილი? ჩემი მოკრძალებული ხელფასი ახლადღებულ მჭინად და ცოლს შეუბავს...

ნეფე-პატარაძლი კი არა ჩანდა. ეროში გავიხედე და ერთ პაკარა ოთახთან შეკრებილი ხალხი დავინახე, რაჯაჯა ხორბოცუბუნდნე. მერე დაქცეული კაიფიან მთისმა: — ცოტაა, ვერ მოკვიდით. — კიდევ გამოტებს ასსა! — მაინც ცოტაა! — ასობრედათი იყოს. — მო, კარგი, წაიყვანე. ამას მომუჯა უფიან: — იფიდა, იფიდა ნათლიამა! ნაუილი პატარაძლი დარბაზში შემობარბანეს...

ამ დროს ლოლის ხმა გაისმა. შეკვიფრებულყო მტკრულიანი ყვირილი შეეგებნენ მტურინებს. გოგია დამოხიარა და ხმადალა, ძალზე მწიშნე-ლოლიან გამომტკვებელთა მითისა: — ახლა მაგ მტურინების უფალი შენა ხარ, ახა შენ იცი! — ეგ რა ნიშნავს? — იმას ნიშნავს, რომ უშენოდ ვერ დაღვრავენ და როცა ვინა შეწაყვებინებს. — ამას რა მნიშვნელობა აქვს ტეტავი, — გამეცინა გუნებაში. პირველი ტუშის შემდეგ, დამკვიფრებელი მორაბულულად მიუსხდნენ მათთვის სტეკიპორად გა-

ნეფე-პატარაძლი ვერ არ ჩანდა, სტუმრები კი აქა-იქ ჩვეუ-ჩავთვალა შეგროვოლანდენ და უყვანებოდნენ. უცებ ერთი ჩვეუფიან მასპინძლის გათაცუბული შუგრა შეგინუნე დამცესლა, ვაიყო ჩემი საქალბო ეწეწანა-შეოქი, ზურგი შეეჭაქცი და გაილა დაჰაპირე, მავრამ სანდროს ხმამ შემახერხა. — ლაღო, სად ვარბახარ, კაცო, უნდა გვიხისა ვკირევისხანავა, თამადა უნდა იყო. — თამადა?! — შევიცხედე მე. — მო, ვინცა გუჯავადა შეგარბეული, ავად გახდა — კი მავრამ, ქორწილს ოთახის წესები აქვს, მე არ ვიცი, შეგარბეწეწა. — შე კაცო, ქალაქული კაცი ხარ, უროსიტი, რაჯაჯა მოახერხებ, — გამახსენდა სანდრომ. — მას რამ არ შემოიღო? — შავი რე გეშინია, ზურგა-დაღვლი გვეყოლები, ტაშ-ტაშში, ხალხს მტეტი კი არ უნდა. რამდენი იფიფი და ბოლის მიანც ამითიან მესმე. უცებ ატყდა ბაქა-ბუთქი, მოდიან, მოდიანო დაიძახეს. ამ უფირილის შემდეგ კი აღრი გავიდა.

ვცისრე სურის ხელმძღვანელობა და რაკი ვიცოდი პირველი საღვრემქლო ნამღვლიდა ახლადქორწინებულებსა უნდა შემეხება, ისეთი პათოსილი დავიწეე, რომ ნეფე-პატარაძლი ვაცეფერებული შემომტკროდნენ, რა კარგად ცეყოლ-ლფანითი, ხოლო მათ შობილებს ტრეშული შიორი-ნი. საღვრემქლოს საღვრემქლო მოუჯა, მეც შეხუხურიდი, მერე სიღვრაც წაიფიწეე და ახლადგარდებს ვანიშნე, მომეშველეთ-მეოქი. ამათაც ეს უნდოდა და მშვენიერი სიმღერა დავაგუგუნეე. — ბიუჟ, ცინა ყოფილა კაცო, პატარაქმინია, აი! — გაიძახოდნენ აქა-იქ. სიმღერა რომ დაცხრა, სანამ ახლადღვრემქლოს ვიტავიდი და ქაროველი ხალხის მდიდარ და ღამაშ ტრადიციებს ვაღღვრემქლოდი, ისტორიულე ექსპურსი გავაკეთე; ვავახსენე საქართველოში ნაწყვიდი უცხოელები და მათი გამბრატქმეობი, რომლებიც მევათ საუფუნის არაბი მოგზაურდნან, იმს პაუკოლ-ღან დაწყებულე ერთხმად ავიღებენ ქართველი კაცის ინტერნაციონალიზმ ბუნებას, მის სიბრძნეს, მუხანაზოს, რაკ, თუ კარგად ვაღვრემქლოდებოთ, თვალდასრულად ჩანს ჩვენს უფლებს დიპტარტურად და ისტორიულ წარკობილს, საიღვრე-რაციოლ რუსთაველი მოვიფიფილე და ა. შ. საღვრემქლო რომ დავამთავრე, ტაშმა იქცა და ჩემი მანების ამპარტავნულ დიმიღზე ვიფრმინე, რომ სურფა ავიყვანე.

შმაგბარი ზურბა ნინაბაძე

აიჭივინია

როცა ოცნება ფერებს ანახებს და მოვლ საყვარის ვარდისფერად ღებავს, მე შრებს და მოვარებს, ცის და ვარსკვლავებს ჩემი პატარა საჩემოდინ უხედავ.

გზედავ შორევიმ ვაფრენილ ნილბებს, ზვიროლის ეკუთნი მინარე ცვარ-წანში, მე ნაკადულის ჩრტირული ვისმენ ანჭყანებულ მია-ვულის ამხვებს.

და როცა ჰქვამს ფერები მკრიალი, სამყაროს მივღვინავს უკუნენ და გზებდა, გვეყენის შურაში დადილო თვალით ჩამომხედა შენს ეულში ნეტავ.

დოდო გვიზინი

წყობილ სუფრას, დაწყარდენ და მე მომპოტარდენ. რეცე ხალხი აუყანდა: — ცეცავა ცეცავა ვინა! მუხრუნებში ხელს არ ანძივდენენ, მე შემომცქერაოდენ; ცვირილი მლიერდებოდა. — მიეცი დასტარი, — მიჩურჩულა გოგამა. — ახლა ამათ ვეცა ვაჩრებებ. — დაეცარიო! — გადავძახე მუხრუნებს და მიახალ ჩაჩებრეს. — ნეტე-პატარალო, ნეტე-პატარალო ვაყავა ვო!

ნეტენ ფეხი დაკრა სუფრას, გადმოვიცო და ჩამოვარა, მერე პატარადას დაუვრა თავი. პატარალო ეფილა-ბიგოლომ გადაბატარს სუფრასე და ცეცავი ვანაღდა. უცერად ჩემი უფრადღება პატარალოს თითებში მიიპყრო, — ორ თვის შუა შს მანეთიანს ჰქონდა გატეხილად და ისე უფლად წარს, ჩვენსკენ რომ ჩამოვივარა, ვგვიამცდამარო შს-ანი და პატარალოს თავისუფლ თითებში გაუჭრო. პატარალო სთავა ვაუბარიდ მელაღებს — სუფრის წვერები ერთმანეთს არ ავლდენენ და ფუტებს აჩრდენენ. ერთი მწვანე სანიაცე უფენიშე. პატარალო ცეცავ რომ დასარულა, ეს ფულ ისე დაუყარა მუხრუნებს წინ, თითქოს მუხრუკვი მოითროს. სიძენ კვლავ ჩამოვარა და ახლა პატარალოს დედა გაიჭრა. მასხინილის პატივის-ცემით ტახტი ვაჩრედა და იგივე ვანჭორდა: ოცხლავაშინეთიანე და თუნდინის წემასხავით წაიჭორდა და მაღლ რეცე დაკვირვების მაგადრე დახედავ.

— ეო მარად, რომ დამეჭორდა, ფული არ მიეცით? — ვაგულვასარეკე გოგამა. — მივეციოთ რამდენა, 200 მანეთი ჩავუფაღეო, ისე ვინ მოვაგებდა ფებს? — მა ახლა რა ხდება, რად აძლევენ? — ხავეშე ხომ არა ხარ, ნუთო ვარაყერი ეგებს ჩვენი წესებისა? — რა წესებისა, ცაცო? — აღმანიო, ჩვენებური წესი ეც არის და რა გავტარებ?

გამახინდა ჩვენი აუზას კორწოლი, იქვე დამ-კრებულს სულ შს მანეთიანებს აკრადენენ შუბ-ლზე და ზრასა ცვირა თავის წესს იცავდა.

— აი, ის დღიანი ვინ არის, ავენ ახლა რომ სიხებს შს მანეთიანე გაუჭრეო თითებში? — ვაღო-ზინებუნდა ჩავუციხე გოგამა.

— ეგა? შს ზავიკოა, ვაზარნი დავს, ზორცხა უციებს... — შო...

აქ დგას მეღადა, დაწყებული შობი და ეჭვითა, აქ ნაჩენარების სურნელმა საყმველს აფრქვევს, მაგონილების ხევიანში სუნთქავს ბოვიეთა, კიპაროსები ისრუტავენ სხვიებს ნამჭერს. დაუცვებიან თოღები კვიზიან ნაზარს და სველ კვიზში პოულობენ გონწყულ თევზებს, ასხურული ტალღის დაღვრება ჩრბინი ქაივი, ზღვა ბიბოვარი, გამოტყეულ მეღვრებს ეცებს. — აქ დგას მეღადა დაწყებული შობი და ეჭვითა, აქ ნაჩენარების სურნელმა საყმველს აფრქვევს...

ზურაბი გომდამიზვილი

გუნდაობენ პატარნი ვეჭვით, თამაში და თოღის ბარდნს ართობთ... შენ სხად ხარ, ბავშვობაო ჩემო, რა შარა გვა აირჩიე ფრითო.

თოპაზი

რამ შეგაროო, რა სინეშე გახლავს, სადა ჩავერდენ ოცნებები წინად, პატარებს რომ ვადავუტყებ ახლა, მეც რბენს და გუნდაობს მინდა.

ზინა სოლომონიშვილი

ია მავაბარიანი

— ისა, ორი ათმანეთიანი რომ დაუყარა მეღო-ღებს? — მავას ვეღარა სცნობ, ეც ხომ ნაგებნები ვი-გუშაა. — ამასაც არა უფრის, მაგარამ, ის თავიგობოლა წარამარა რომ გადმოხდის საცეცავოდ და ფანტავს ფულებს? — ევა, დალოცოვარო, პროფიტატკივი მუშა-ობს, ახა მავას აქვს, თუ აქვს, აა...

ერთმა არწივიეთი ბიჭმა მიიჭრა ჩემი უფრადღება, მარალა საცეცავოდ ვაგენილმა, ანთებელი თვალებით ვაგეტყეოდა მოცეცავების, წრის გარ-ეთი თამაზობდა, მაგარამ შიგ ვერ ბედავდა ვაღა-ფრებას.

— ის მოსხებელი ბიჭი ვინ არის მუხრუნის გვი-რდითი? — ევა ქალი მარჯვე ბიჭია. — მერე, რატომ არა გადავა საცეცავოდ? — სად უნდა გადავიღებ, შარვალს თუ ვაიხლბის არ ვიცი და, ისე, რა ახალია, შურჩიანს ვერ უსო-ვი ვიგეშე.

თავში სისხლი აივივარდა, მივილი სხეული მიიცი-ვა შინაგანმა ამბოხებამ, წამოვიმაროთ, ჩააო ჩამე-ხმო ეს დამცნებებელი როცა, რომ ამ დროს ვი-ღაც ახალგაზრდა ვაღაბდა და ჩემს კლოხელს დაუტარა თავი, თითქოს ამას ელოდებოდა მაკა, ბე-ჭირი არ უფრიალა (ან რა უნდა ცეცავი 14 წლის გოგოს, გრძელ კანაში ქალიწვილად რომ მიიჩინ-ეს), მანრეცე დაეცაწვი ხელიები და საცეცავოდ გა-დუფრეა. ამ დროს გოგამს ხმა მომეხმა.

— აა, ახლავ ვეშოლან არ ვაჩრეკავოდ, დამცეცხლა. მაგარამ გვიან იყო. მაკა უკვე ეგა-ხე მწერს უფლად და თითებს მზილოდ ვიკავს ის ჩემი გარბოლილი ზოთმანეთიანი უშუენუნდა. შე-ვიწიშე ზურანმა უცლო ხმას, იფუტავ თაოთყუარ-ობამ ან ვიგებე ვაევიარი ხელი. მავას ხელში ახლა წითელი თუნდინაცი აფრიალდა და ზურანმა ცეცავი ვამართა.

— აა სხედისწერი მომეწიშე ცოლს ვადავებოდე: იგი ბავშვობის დღიბილი შესცქერდა ჩვენს ქალი-შვილს და ჩემს სულიერ ამბოხებას სულ ვერ აჩ-ნებდა.

უცებ ვიკავამ იფვირა — თამადა ვაყცეოვო, თამადა; ამას ისეთი ერთსულღვიანი ყიფინი მო-ძევა, რომ უარის თქმა კორწილის ჩამულს ნიშნე-ვა. მიღვინის ათმანეთიანი დაფუტე, რამდენიმე-ღვლით ვაევიკე და ჩემი ცოლის წინ დაეჭვებე-მუხრუნებს ლაყვიბი უსედებოდა, მელოდოდ დო-ლი გახია, მე დადებლადლოვანი დავედღენე გავუ-

კვილი თმებზე იყრის ვაყინოს, ვხად ჩოხისანი ალუგები ჩანან... მწენ დღემამიწე კონიით დაპარბო, გიჭივის ეუდა ვაუხდა გუგუბა...

მუესის წარღვნას ცნობა სწავს, ვესხლებს, ვლღავ, მუდებს ალი, მწენად ვადაბით ვალორისილი მინდორს ლურჯავას ცისყენე ვაბრის თვალთ.

რბილიღებად წინგაქროს ცოლს, როგორც იქნა დავეწიე, ოცდოთმანეთიანი შევუტყერე თითებში და მითილოტარი იღვებოდა ჩაუტყერე. სამოქრობისა გან აღეწილი თამარ უანმაროუბედავად მიჭირდა. ვერს ვაევი რბილს ჩავგებთ ვიკავს წინად, რაიკ თამარ ისევე აგრებულბად ცეცავს, იმუღებულ ვიკავს კიდევ ამოგებულბადინა ერთი წითლიანი. ვიკავდა ჩემი ცოლი ცეცავს არ ათევიდა, მოთი-ნებადაეკრებულმა დავეკეპე: — გუფოვა ქალი ახლა გიჭივი ვაევირბილოთი მუხრუნებს ხელი ავიწიე.

ხელის აქნება ჩადონსრება იმეჭიდა. მუხრუ-ნებშია ტერულად ვაღმომხედეს და ადღეშდენენ. ძლივს მივივანე სუფრა დასასრულადვე, ვანი-თილისას გამოგეშვიდობებე მასხინილბებს და და-თოღელად დღემარის დაუვეუტყო. ჩემი იყახიბა ძალზე ქნაყოფილი ჩანდა. თამაღობას მიგებდენ, რამდენიმე მანქანამ წინ ჩავგვიარა, შეანელა მოჩარ-ხობა და მივაგებინა.

— ჩახსდეთ, შორი გვაქვს ვასაველი, — მიხობრა ცოლმა და მანქანისკენ გაიწე. — აააა, არ ვაგებოდ, არ გვიდა, სუფრა პერეცე ვაევიაროთ — შევძახე და ვანგებ ღრმად ამოვი-სუნთქე.

ამ დროს ცვლავ ჩამოგვიკოლო მანქანამ, ნაქ-ვიღვანდ დღე-გარბილის ხმა იმსოდა. მანქანა ვაევი-სრინდა და დაამუხრბუა.

ეს კორწოლის მეღოღად იყო, საუთარი კოლ-გისი ჰატეს მიხედომოდა და ამფუნების მიკარ-ღებდა.

— ვას, თამაღვან, ფუტოში! რატომ მანქანიო არ წარბანდებო? კოლ-შვილი არ გემოღებამ?

— ფული არა მამქეს, აღარ დამარა მე ბიგებამ, — ჩუხად უფუბარი მეღოღებს და უარსოდ ვაევიარბე.

— მართლა, ცაცო? ჩემი სიკვდილი, ეც რა და-ვართალია — ვაიციო მღელღავდა და მანქანა ანა-ხად დამსარა, ვეერსე ვავებო, რომ მოგვრდებო-დი, მაგარამ ფეხი დამისარიალდა და თოღელზე ვავი-შხვარდა.

დამცქერებოდა ხარბობი ჩამიჭორღოლს, — რა თქვი? ფული აღარ დავარა? — მეციობა მეუღლეს და იჭივი შემომხედა.

— არა, აღარ დამარა, — ამოგუგოე მე და მე-ნამალადვად ვაუვარბე მასხვი, — ვაფრინდა, ჩე-ში თამარ, ტახი-ტოტი მამილზე ვაფრინდა...

ბალახე უფრო მხანაც ბყეაბი

— მოუბე კიდე მოუბია, ასე გასოწენებოთ, — გამობო და შევეტყობი მამასონის მთას, რომელიც ღუმს და ბერეკაციე თას დავგვერდო...

— ეგ ცოცხალი ფერლობი კოლმურნობისათვის გამოუყენებელი ადგილი იყო, — მუხანება უწერის სატეო მურნერობის უფროსს ალექსანდრე მებრეველი...

— აბა ლევიანი? — აი, ის კაცი! — და ჩვენს უკან მომავალი ონის სატეო მურნერობის მთავარი მებრეველისკენ გაიშვირა ხელი...

— ლეან ბერიშვილი საშუალო ტანის კაცი. მის თვალუბში რაქული კაცის სიღრმეს და გულმართლობას ვამჩნევ. სიტყვ ჩამოვარდა. გზადგახა ხეთა ფართი ფოთლებიდან სიმწვანე იღვრება...

— ოთხიოე ჰებტარზე, — მიხინის აქამდე უსიტყვოდ მომავალი შივის სატეო მურნერობის უფროსი სარდონი მებრეველი, — სულ ათასი მწვასისი კუმებერი ზე-ტყე დავამოზაღდე...

— ბირთიდად ჩა ჩემის ზეგს ჰრით! — ნამეს, სოქსა და წიფლეს. — რამდენსა გვიჩორდი, იმდენსა ვგრავდილი! — ახლა ლეან ბერიშვილი გემება საუბარში, — ბირითაოდ ვასრულებთ საქართველოს სხა უმჯობესი საბჭოს დადგენილებას ბუნების დაცვის, ნიდაგის ერთობის წინააღმდეგ ბრძოლისა და მათი შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ...

— სარდონის კიდეგ რაღაცის თქმა უნდად, მაგამა გარედა, თვალ მვეცე წყალს მიაპყრო, რომელიც რეისი ღირადი გადმოჩქვდა. — მიიჭორდა, ჩვენი ტვის ნობათია! — მღუნენება ალექსანდრე მებრეველი. მიწურუბულ ბარბად ვეწუფები წყაროს მართლაც, რომ უცვდავების წყალთა ახლად ვამჩნევ საამოდ ვალაღებულ კაცის ხეგებს. — ეგ კაცის ნერგები ვისი დატეობა? — ისეგ თლიბტირესებით ვკითხოვლობ. — უწერის სატეოემ ვამწენა, — მიხინის ლეან ბერიშვილი, — ამ სატეოსი უფროსად უყვე ოცდაათი წელსა რაც ალექსანდრე მებრეველი მუ...

შაობს. მარტო გვეგებს კი არ ასრულებს კარგად ახალგაზრდა კაცი და უყვე ბაბუეც გახსია. ალექსანდრე მებრეველი იმეწმუნება შეიძლება კეზა არ უყვარს და საზრბარი რაბრე ჩამოყვრდე. — შოტარსაბრეველსა მებრე გვეწმუნებ. — რა თქმა უნდა, მაქვს შარბას ხეთისი კუმებერი მებრეტი და ექვსისი კუმებერი შეშა. სულ ათასი ასი კუმებერი ზე-ტყე დავამოზაღდე.

საუბარში სხვებში გემზამა. ჩვენი რესპუბლიკის ერთ-ერთი სიმდიდრის — ტრის შესახებ ვლპარაკობთ. ეს ხალხი ღღეს გავიყანი. მათში იმდენი სითბო, ვეცაკობა და მგებობრული გინჩობა დავინახე, რომ უყვე შევეყრე, დავუბალოვდი, შევეთვოეო კიდეც. ვასებობობი და ამ ბუღასბილი, მგებობრული საუბრიდან თვალბილივ ირეკევა, რომ ამ აღმანიუნეს უზომოდ უყვართ ტყე. მათი მარზანია, რაც შეიძლება ერთგვად, რაც შეიძლება მებრე მონდომებაში და ვატიკებით ემსახობრის საშელონლო საქმეს — საქართველოს ტყეების დაცვასა და მოწუნებას. ღრმად ვარ დარწმუნებულნი, რომ ახლ ვართლავი და საშელონლო საშელო, ჩემი ბოლო ვაცნობილი მებრეველებითი სიმედო და პატივისანი აღმანიუნეს ხეწუნებას. ნივბაქმეტი რაქის მადლანა მიწახე, რომლის ცასეკ ავაყვებულ ბუღების ფერი დასმეობია.

უხანე აღიანი

საქართველოში უმჯობესი

ჩვენში დიდი ხნის მანძილზე ვარგეულბული იყო აზრია, რომ საქართველო დასუბებბინი რესპუბლიკეა. — ამ აზრის სიმდებრე დაამტკიცეს საქართველოს მვეინებრებათა აკადემიის ხანუშტის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტის მვეინებმა თანამშრომლებმა...

ამიერიდ დადასტურდა, რომ საქართველო ტბების მხარეცაა. ჩვენი რესპუბლიკის ტბები მებრეებრეტად თავისებურია და სრულიად განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან. ზოგი ტბა მებრეარობის მადლა მიუბრები — აბუბერი ზონაში, ზოგივე გორაკებსა და დაბლობებში. ისინი მდიდარია იქტიოტოვებრად და ფლორითა. მათს ბუნებრივ ტბიდან სათავეს იღებენ მინერალური...

გუმწლები სხვადასხვა წარმოშობის ტბები. მათგანაც, კავკასიონის მთებში ვარგეულბული უმჯობესი უ. წ. მინერალის მებრე ტბები. მათ შორის გორაკები, შერა, თქროწყალი ზღვის ღონიდან ორი ათას მებრე სიმაღლეზე მებრეარობენ. ამ განუმებრეობრული სილამაზის ბუნებრივ წყალსატკეპში უზუადა წითელი წიწყლებითი მობახტლი და გემოითი განმეოული კაობობი. რელიტებრი წარმოშობისაა პალეოსენის ტბა, რომელიც კოლხეთის დაბ...

ლობის მვეინება. იგი შვექნა ყოფილი საზღვაო ურვის ადგილას და გამტკარებების მუმდე შეიბინა საბჭოს მინმშენელობა. ტბაში ბინდარობს მრავალნაირი სახეობის თევზი, რომლებიც გამოირჩევიან გემოითა და დიდი ზომისანი ოსრუბანას.

არის აგრეთვე ველანდური, ტბტბონური, ნავუბარი, მდინარისმებრე და სხვა სახის წარმოშობის ტბები.

აფსუხეში ტბა ადღოფალს უწოდებენ რიწის ტბას. მისი ღურჯად მოღოღილე ანარა ტალღები, რომლებიც რიწა-ავასტარის მთებშია ჩამოღინდარე ცივი მინდარებრებით წარმოიქმნება, მრავალ ტრების ტა ნიდაგს ჩვენი კვეების სხვადასხვა კუბინიდან და უცხოეთიდან. იგი კეთილმოწყობილია. ზვირთებს სერავებ მოტორიანი ნავები, სანაპიროზე ავტობუსთა პანსინატებია, საავტობო და სასოფლომებრეი კვების ობიექტები. რიწის ტბა ზოგ ადგილას 101 მებრეი აღინისება და ამ მხრედაც გამოირჩევა ამიერკავკასიის ტბებისაგან.

რიწის მხარეობდა, ავტბუქის მთის ჩრდილოეთ ფერდობზე მდებარეობს კიდეგ ერთი კუბოტორი ტბა. ამ ტურისტები სასადღებო ბილიტებში მობიანან. მისი წყალი მებრეებრეტად ცივია, რადგან მყინდარიო იყვებობს. ტბაში საკამოდ არის კალმები.

ყველაზე უდიდესია საქართველოში ორბალისის მებრე მდებარე ფარანის ტბა. მისი ფართობი 40 კვადრატული კილომეტრია. ტბა მდიდარია ნაირ-ნაირი გემბრედი თევზით. ბევრია კალმები, კარჩხალი, ჭყავლა, სხამული. ოთხი ათეული წლის წინანი იტბოლოგება ამ მობაშენეს დადგობის ტბის ბინდარი თევზი რიწით. შორეული ჩრდილოეთის წლებების მყვირდი მხალ ავიღოს კარგად ვეგედა და სწრაფად ახალგაზრდასა.

საღმას მინერალური ლღვნი მდებარე ღუღის მარჯვენა მხარეს მდებარე ბაზალისის ტბაზე აბათია, იმბიტარი, რომ იგი სილამაზუნათი ერთად მდიდარია იტბოლოვანით და წყალმტკარებრებით. ამ მებრეობდა ისეთი თევზები, რომელთა მუცავები სხვაგან არსად არ გუგვება. ბაზალისის ტბის მინდარები მშობილთა დასქვენების შესანიშნავი ადგილი ვახსდა. მდებარე ვაკეინანი სასწყევი არბი რწყებს ტბისათი ჰებტარ მიწეს.

ბუნების იმეოითი ძველბები ტბაშეარბის, ჯანდარის, საღამოს, კარწყახის, ხანჯალის, ბელდამუნის, ბარევის, ნანდარ...

ბაზვიის და ბეგრი სხვა ტბა. მათ მრავალმხრევი გამოყენება აქვთ: არიან თევზის ბუნებრივი სარწყები, წყალსაკვები, ტურბინისა და დასქვენები მინერალური ზონები.

კარბოვლას სასლოლოგებას უკანასკნელ ორ ათწლეულში აღმობინეს ბეგრი კარბოვლი მიწოქვენმა ტბებში. ასეთი ტბებია ახალი ათონის ზღაპრულ მიწესკვამ სასახლებში, ასბერისის უსსკრუნელი, კვეტყისის რაიონის ტობას განმკვებბული, უსლეუტისის რაიონის ოცასკე კანიონში და სხვა ადგილებში. ამგებად მიმდინარეობს მათი ღრმა შესწავლა.

ჩვენს დროში დიდად ბევრი ხელეუბნერი ტბა და „ზღვა“. მათ შორის: თბილისის „ზღვა“, ყვარისის „ზღვა“, სოთის, შარისა და სხვა წყალსაკვები, რომელია სასწყევი და სარწყვი მინმშენელობა საქვენებრე არის ენობილი. საქართველოს რუკა ვანიდების ცდვილებებს. იხილბას ხელეუბნერი ტბები ვაკარბი, ენგურისა და ენგურისის მობრეტქვიურ ნაკვებობათა ადგილებზე ასბეტის რაიონში — აღზარის სარწყევი სისტემის მოაგეგ ნაკვებობასთან და ა. შ.

გამხეილი ინტრი

საფრანგეთის ტელევიზიამ დაჰკარგა თავის მომხიბვლელი დიქტორი ბრიჯიტ ბარდო, რომელსაც მიჰყავდა გადაცემა: „მბრითი კედელთან“. ამ გადაცემებს დიდი წარმატება ჰქონდა. ეს უფრო კრიტიკული მასალები, რომლებიც ქვეყნის ამა თუ იმ ნაკლებად მსარტებს აშუქებდა. მომხიბვლელი დიქტორის წყალობით, გადაცემებში მოხატობილი ამებე უფრად იღო მინისტრმა ანდრე ფარომ. პირადდ ჩაერია საქმეში და მოაწერია ზომაჩაქში არსებული უწყისრებობა. განმარტელობის მინისტრმა, ქალბატონმა სამონა ვეიმ სასწარმოო მუშები მიიღო ქალაქში სანიტარულ-მიგერტორი წესების დარღვევის საწინააღმდეგოდ და სხვ.

ამას წინაშე, ბრიჯიტ ბარდომ კატეგორიული უარი განაცხადა ამ გადაცემაში მონაწილეობაზე. მიზეზი გახლდათ ის, რომ ფრანგული ტელევიზიის ერთ-ერთმა რედაქციამ ინტერვიუ ჩამოართვა ბრიჯიტ ბარდოს ბოლო გადაცემაზე, სტუდენტ ლორენ ვერტეს და დაწვრილებით გადასცა ტელევიზიით ამ წყვილის სასივარულო, ინტიმური ამბები.

აღუფიოთებულმა ბრიჯიტ ბარდომ ოფიციალურად მოითხოვა იმედე ტელევიზიის სასულებით ბოლოში მოეხადათ მის წინაშე. ტელევიზიამ არაფრად ჩაავლო მისი მოთხოვნა.

ბრიჯიტ ბარდომ მიატევა ტელევიზია.

ვოტოზმა: ბრიჯიტ ბარდო.

კვლავ კინოკამერასთან

მოპულარული ფრანგი კინოვარსკვლავი ქალი დანიელ დარეო ოცი წლის შემდეგ კინოკამერასთან კვლავ შეხვდა თავის ძველ ამრტორს ვან გატენს. ისინი მონაწილეობენ ვან ბიროლის რემბიტორ ფილმში „წინადა წლები“.

პ. 76

— რომელია თქვენნი დედა?

პ. 76

- საცოდები დროთე გიგანტომინას შუე?
- ურია.
- რაშია საქმე?
- ჩემშე დიდი მგონია თავი!

პ. 76

- მამი, ამას რა ჰქვია?
- აგური, შვილო.
- აბა, თამაზმა რომ მოითრა, მამაშენი მაქანი-ციბითი აშენებს სახლსო?

პ. 76

- ნახე, რა ვატაცებოი ტამს მისი!
- სულ ვატაცებულს არ ტამს? მიტრეია.

მბატარი მიმლა ფირსბლაზა

ვინაშეა იუპოლო

- საციენტი ექიმს ვკითხება:
 - ექიმო, ამ ორი წლის წინათ რეგულარის თაობაზე შეგაწუხებო. თქვენ შირიით სინესტეს მოერდებო.
 - დიას, დიას, მასსოვს. როგორ გრძობთ თავს?
 - არა მიშავს რა ექიმო და ახლა თუ შემძლია ბანაობა?

- ერთმა ქალბატონმა ლატრიის ბილეთი შეიძინა.
 - პიერ, თუ კი რაიმეს მოვიგებ, ახალ კაბას ვიყიდი, — უთხრა მან ქმარს.
 - რომ ვერ მოვიო, საუფრადლო?
 - მაშინ შენ მიყიდი, პიერ.
- — გაიგე, მადლენ, ქალბატონმა ლაროშმა თავისი პორტრეტი შეუკეთა მბატარს.
 - რას შეგუნებო? ცოტათი მიინდ თუ ჰგავს?
 - რა თქმა უნდა ჰგავს, პორტრეტს არავის უჩვენებს.
- — გარსონ, მბარად გამოვდებო. რაიმე გამოსაფხოზლებელი თუ გაქვო?
 - ინებო, ბატონო, ანგარიზო.

„ს უ ვ ე ნ ი რ ი“

1986 წელს, უნგრეთში გახალისი. ქართული კულტურის დღეებში მონაწილეობას ვაძლევდი. ჩვენი აღმშენებელი დამამხმარებელი დიდი პატივით აღსარებითაა დასრულებული სარეკლამოზო. უნგრელებმა ბევრი ხანგრძლივად შეხვედრა მოგვარეს. გაცივინდა და დამუშავდა სხვადასხვა პროექტის აღმშენებელ, განსაკუთრებით დავიწყებორდა თურნალისტი იანოზ

რეკ. იგი ჩვენი კულტურის დღეების მასალებს აშუქებდა უნგრეთის გაზეთში და სულ ჩვენივე იყო. სამშობლოში გამგზავრების დღეს მან აეროდრომზე გაოგვავილა და სამასობროდ უნგრული თოქნა მომართვა. ეს ჩვენი რეკლამულ სიამავეყო. მოიხრა მან. მაღლობა გავაუხადე და ვუთხარი ვაღბი არც მე დავარბიბი-მეუბო.

რამდენიმე თვის შემდეგ თბილისში უნგრელები გვეყვინენ. მათი წასვლის დღეს გადავწყვიტე იანოზ რეკლამისტი შემიბრუნე სუვენირი გამეგზავნა და საღმრთო ვიდეო ქაიეთის ციხეში გადავტვიფე ტარელის და ნესტან-დარეჯანის ბარელიეფი. იმ დღეს სახლიში ერთი კილო შევსდი ვფელი უნდა მიგეგნა, ვაგვიცილა ბაზარი, ვიდეო რიკ ერთხარის ქალღმრთა მიგეგნა, ერთში ვფელი ჩავუბრუნე, ვიდეოში ბარელიეფი ჩავდე და აეროდრომისკენ ვავეშურე, თვითმფრინავს ძლივ მივსწარა და სტუ-

მარს ამანათი გადავციე იანოზ რეკლამისტი. შინ რამს დავბრუნედი ჩანთიდან პარკი აუცილებლად რას ვედი... პარელიეფი... სიქარეში ვფელით სახეს პარკე... ვაგვიცილა სტუდენტობის დღეები რიგობს და ნესტან-დარეჯანის ბარელიეფი ვიცილებ წამობიდა. სუვენირები ახელი უნდა!

მეღმინე სახარდობიში, რესპუბლიკის დამსახურებელი არტისტი

ლილია პევა

ახლანს ნორვეგიის დღეებში თბილისში შევიბი აღინაშნა ვეღაზე დიდი კინო-თეატრის „კოლონიუმის“ არსებობის იმობილდაი წლისთავი. ამ დღეს კინოთეატრის წინ სახუბიო ვითარებაში ვაიხსნე კინემატოგრაფის უცვლელი ხელგეგმის ჩარლი ჩაპლინის ბრინჯაოს ქანდაკე. ვფიქრობი, მკობილდაიბი ინტერესობული არ იქნება მივაწოთი გერმანული ტრანსპორტის ქერბერტ ტიოტეკაუფის ინტერვიუ ჩარლი ჩაპლინთან (შეიულები), რომელი დიბეჭდა რამდენიმე წლის წინაშე მკობი-ვანი რეგისირის დამაღმების დღის აღმანიშნავად.

— მამასაღამე, თქვენი წინადა ლინდონელი ბრინჯაბი. დღეათქვენი ვარეიტეს სენეზა ვამოილოდა. ამბობენ, რომ იგი მეტად მომხიბვლელი იყო. მამათქვენი მსახიობობდა?

ჩ. ჩ. — მამაჩემი არ მასობდა, დღისგანამ ვამოილოდა, რომ იგი ძალიან ბევრს სვამდა და მათი გამორების მიზეზიც ეს ყოფილა. მამაჩემის ძარღვებში ფარანს სხსელი ჩვეს.

— რას აცოთხიბთი ვიდრე სრულწლოვანი გახლებოდი?

ჩ. ჩ. — ვიყავი ვერსილი, მეტედავი, დავატარებდი გაზეთებს, ვაყოფებდი საამაშობებს, და მრავალი სხვა. მიუხედავად ამისა, ჩემი დიდი სურვილი იყო მსახიობა ვაგმავსოივი.

— ვეიმბოთ რამე რეჟისორ სენეზაზე.

ჩ. ჩ. — დაბ, რეგისირაბ სენეზა ჩამატარა პირველი ვაგვიტობები ფილ-მთად დავატარებოდი. „ჩვენ არ ვაგვიტობ ტექსტი“. — მოიხრა მან, — „ჩვენ უნდა ვაგვიტობო სრვადაც, ეს არის მოავარი ჩვენს კომედიასში“. მე შერეულ ჩარლიტობს ყოფნა, რადგან ეს შლიდა მოავარეების ინდივიდუალობას. უდიდესი ბედნიერება იყო მიწის შეილი! — ამბობს ვიყიეთ. აი, ერთ მშვენიერ

დღეს, მუშაობას შევუდექი. იგავიეთ გრძობი რაც შეიძლება კომედიური, ახლავე, როგორც ამ წუთში მოცივა არავი“. სარეჟისორს რომ მივაფიქე, იდეა მომი-ვიდა ამომხრია უნდაურად ვამობირებდი შრავალი, დიდი ფესცაქული, ხელ-კოხი და ნესტან-დარეჯანის ფრისის ცილირები. მიგეგნე პატარა უღამებში წლებს მოსამხმარებლად. განსაზღვრა ან ვიცილი რა მომეგრეხებინა, სენეზის მი-ვახსოვდა. დავაწერე კეიო-იეთი უაზრო სიარული და ხეფიხის ტრიალი, სე-ნეზს ახელი ხიცილი უფედა, მთელი სხეული უცაცხებდა.

— როგორ გვესმით თუბირი?

ჩ. ჩ. — თეატრი ძლივ ცხოვრების სიავს, თეატრი ვაგმავსოლის, რომ მე-ტიხმეტი სერიოზულობა ახსურდა. ჩვენი ცხოვრების ძირითადი თემა კონს-ტანტი და ტანჯვა. ჩემი ძირითადი კონცეფცია კომედიებისათვის იყო სიხრე-ტობის ჩავარდნილ აღმანიშნებს ცხოვრება ვაღველირება.

— თქვენი ირველი მუდამ ირეოდენ მსოფლიო კინოვარსკელები, ულ-მანხის ნალები, ეს ძალზე საშიში უნდა იყოს...

ჩ. ჩ. — სექში მართალია ტრევა ჩემს მუშაობაში, მაგრამ მე ვიწმიდი და ვიწვილი დიპლომირებულ ცხოვრებას, სხვაგვარად არც შეიძლება.

— ამბობენ ცნობილ ხელოვანს სასიყვარულო ამბებზე გამაბურებელი უნ-და ქვირდეს...

ჩ. ჩ. — ია, არა, სიყვარულს მაღლა უნდა.

— ბევრი ვამოჩენილი პირიყენება თქვენი თავყინისმცემელია. თქვენი თავ-ყინისმცემელია ლინდ ფიბტანკერი, თომას მანი, ბერტოლტ ბრეხტი და ალ-ბერტ ანშტეინი. ანშტეინი, მეგონა, თქვენი ფილმის „დიდი ქალქის ჩი-რალდენის“ პრევიტორად დაგწერა.

ჩ. ჩ. — დაბ, დაბ. მე დავინახე ბოლო სცენის დროს როგორ ტრიობა იგი. რამ განაბიობა თქვენი წამოსვლა ამერიკიდან?

ჩ. ჩ. — ამას მე უნარად შევიტოვებანი. მიუხედავად იმისა, რომ მე კომ-ნისტი არა ვარ, ვერ ვიყენებ ამ ნაწილს, ვისაც კომუნისტები ვეღურს ეს-ტაბება.

— რატომ ვააძვეთ თქვენი მძღოლი? — ჰეობებს კინოვარსკელებს.
— იბოტომ რომ ვეყვს იმას უეხებოზილა, რომ 30 წელზე მეტია ამ ქალს ვემსახურებოი.

— ჰიერ, ვამოილე პირიდან ლურსმანი, არ ვაღაყლაბო. ვაფორიბილა ცოლმა ქმარი.
— რა ვატრებებს, მარი, ლურსმნების მეტა რა ვაგვეს.

— რას აფავებთ თქვენს ნახატს? — შეეკითხნენ მხატვარს.
— სამ ათის ფრანსკს.
— რას ამბობთი დამკინოთ?
— როგორ ვაღვრებთათ. მე მას ხუთი წელი მოვანდომე!
— როგორ თუ ხუთი წელი?
— როგორ და ასე: ათი დღე ხატვის, დანარჩენი დრო კი, რომ ვამევიდა.

ფრანგულიდან თარგმანა მ. ლოლბაქში

თარგმანა ნელი ნალირაქში

306 უეაღწავს ფალოცოვის კლუბში

(დასაბრუნო)

კლავინდენტური გატყუებით თამაშობდა და ტოლს არ უღებდა მასზე გაიცემული უფრო ასაღებად პარტიისთვის. სპორტული სიჭარბის მართლაც და იმითი მაგალითი. საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატში 341 მატჩი ჩატარა და ამ მხრივ ყველა თბილისის დანამოს გადაატარა. ამ შედეგებში 127 ბურთი გაიტანა და ამ მხრივც ყველა პარტიისთვის გაასწრო. დღობობით „ფედოტოვის კლუბში“ 128 ბურთით შევიდა (საკაშიორი ჩემპიონატებში გატანილი გოლების ყმატება 1 ბურთი, ნაკრები გატანილი. იმ ხანებში ხომ ნაკრები გატყუებით ნაკლები ინტენსივობით თამაშობდა, ვიდრე ახლა).

ლომობრძობისთან ერთად 128 ბურთით იწვევდა მუხრან-მურვე ადგილს უსანაშვილი ცენტრალური თავდასხმული ცენტრალური (მოსკოვის „ტორპედო“), რომელსაც მის მუდმივ პარტნიორ და შეტონარ ვალდენტ იფანტის დამოწმებით, „ფეხბურთის მიწოდებზე“ ყველაფერი შეეძლო.

კლუბში მუხრან-მურვე ადგილს იყოფენ ისეთი განსხვავებული სტილის თავდასხმელები, როგორც იყენებენ რისტოვსკი სნაიპერი ილევ კოპევი და იმითი თანამოსაუბრე ვალდენტის მუსანოვი (მოსკოვის „სპარტაკი“). თითოეულმა 119 გოლი გაიტანა.

„ფედოტოვის კლუბში“ სულ 18 ფეხბურთელი შედის. თუმცა არ უნდა, აქ მხოლოდ დიდი ისტატების არიან: მათ შორის ჩვენს ჩინებული სნაიპერი ზაურ კალევი (115 ბურთი) და შეუდარებელი თავდასხმული, „ფეხბურთის კარგოლი“ წოდებული ბორის პიპეძე (106 ბურთი). რა თქმა უნდა, პიპეძის შედეგებში ნიშნავს გაიცემული უფრო მაღალი ინტენზივობა, მას რომ მძიმე ტრავმა არ მიეღო...

ახლა ბევრი ფეხბურთელი თენებობს „ფედოტოვის კლუბში“ მოხედარზე. ბევრი თენებობს, ორი თავდასხმული კი სახეებით რეკლამად „აკაუნტებს“. მის კარზე ეწერიან არიან ილევ ბულისინი და გვივი ნოია. მათ გატანილი ჰქონ შეტონების ერთნაირი რაოდენობა—94. შეტონებსა დაგეოთებით თვითგა, რომ ბულისინი და ნოია მაღალწევს კიდევ მიზანს.

8030 პარტიკალი

თითქმის ლუჯაქიველი

დეტროიტის (აშშ) ერთ-ერთ ცენტრში ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა წინადა მამამ რომერტ მარშალს.

იგი 80 საათისა და 81 წუთის განმავლობაში მოკრებდა წირვა-ლოცვას.

წარვეგიული პროფესორი ოლეგ ლინდსტრემი გულმოდგინედ სწავლობს ბისტრენების გავლენას... ადამიანის ფსიქიკაზე.

თუ ამ სწავლებს დაუჭერებთ, სალთა ადამიანს უნვითარებს მუხიკალიას, ხახვი — ლოგოტორ აზროვნებას, სტეფალი და ისანახი — მელანქოლიას, კარტოფული და მამაშვილებსა და მოკრებდა ადამიანის ნერვულ სისტემაზე...

უნგრეთში სპეციალისტებმა გამოანგარიშეს, რომ ადამიანი მიიღოს თავისი ცხოვრების ნაშთი დასალოებით ორ-ნახევარი წელიწადი დაპარკობს. თუ ადამიანს მიერ წარმოამზად ყველა ბიჭებს ქალაქზე გადავიტარა, სიტყვის 400 გვერდისა 1 000-მდე ტომს.

კომუნისტების უნივერსიტეტის დოქტორი მოტე პანსი, მრავალი წლის დამკვირვებით შემდეგ დასკვნამდე მივიდა: შექი ფერის ლურს რომ შექი გემო ჩავაგინოთ, იგი მაღალტონალური მუსიკის აკომუნისტების ქვეშ უნდა შევცვალო, ადა ფერის ლული კი უმჯობესა, დახალტანალის მქონე მუსიკის ქვეშ შევცვალო.

ამ რამდენიმე ხნის წინათ ლონდონის ცენტრალურ მოედანზე მოეწყო

კონკურსი, რომლის მიზანი იყო ინგლისში ყველაზე ლამაზი თვლების აღმოჩენა.

კონკურსში 1 000-მდე ქალიშვილი მხოლოდ მონაწილეობა. თუბრის პირველი ადგილი მიკაუთენა ოკი წლის ინგლისელი ქალიშვილის ჭაქი მორგას.

ხიარუნებულნი სწავლებები გ.წმუხებთან, რომ მსოფლიოში უყასკენე ხანებში მინაშენილოვან მცირედება ქეჩა აღმანების დახედება.

ამის ერთ-ერთი მიზეზად სწავლებები საბჭოეთში საქარმოთა მიერ პარტის გაბინტრებას ასახელებენ.

200 წლის წინათ ფრანგ პარკიხებრებს თითოეული ქალის თმის მოდური ვარტსნალობისათვის სჭირდებოდათ ერთი კილოგრამი მეტი პულსი, რამდენიმე მეტრი მატარია და ასამდე სხვადასხვა თმის სარკი.

საკანგეო შესწავლეთ დადგინდარიმ ჩვენს პლინტარტე ყველ წინაშე საშუალოდ 182 ადამიანი იწებდა.

გავითანებული ერების ორგანიზაციის ექსპერტების გამოანგარიშებით, 2 ათასი წლისათვის მსოფლიოში 6,1 მილიარდი ადამიანი იცხოვრებს.

ჩემოსლოვეკებმა იწინარებმა შექმნის მინიკარტული მავტარა, რომელსაც სათავადი ასაგებებენ.

საქარმოთა მძღოლებმა ანდა სხვა რამიერ საქმეში გარკოლმა ადამიანთა თვალის მოხლოება, რომ მადობარა ავტომატურად ჩეოთებმა და ზარის წყაროთი გააღებებს ჩაინებულს.

ეპროპრიის სსოვნას

მოსოფლენდა გარდაიცვალა ფურნალი „დროშის“ კორექტორი ტახო თაბორიძე. მას აღარ დასცალდა ამ ნიშნის წაკითხვა, რაგინ იფიქრებდა, რომ ჩვენი ეურნალის მეოცე გვერდზე მის ხარათს შუგ ჩარჩოში ჩავსავლიო. და ეს გამოსათხოვარი სიტუაციებიც ასე უღროოდ დაიწერებოდა.

ტახო თაბორიძემ ჩვენს რედაქციაში სულ რამდენიმე წელი იმუშავა. იგი ჩვენს კოლექტივში მოვიდა თავის საქმეში ნაცადი, დაოსტატებული მოსუკი. მან მართლაც ჩინებულად იმუშავა და საკორექტორო საქმე, ნაკითხი, განათლებული და ცხოვრების ავკარგში გაჩვეული ქალი იყო.

ტახო თაბორიძის ბევრი უმუშევარი სხვადასხვა გამოცემებში მასზე ბევრი კარგი რამ გვსმენია, როგორც დაუღელულ, საქმისათვის თავდადებულ მუშავე და როგორც გულსის მიერ აღამიანზე, ჩვენთანაც ასეთი იყო. მართალია, ამიერიდან ჩვენი ეურნალის ფურცლებზე აღარ გამოირდება ტახო თაბორიძის სახელი, როგორც კორექტორისა, მაგრამ მის ბსოვნას დიდხანს შევინახავთ ჩვენს გულში.

ეურნალი „დროშის“ რედაქცია

გადაცემა ასაწავსად 9/11-76 წ., ხელმოწერილია დასახებულად 8/11-76 წ., ქალაქის ზომა 70x108/1 ფიკსურნი ნაბედი ფურცელი 2,5. პირობითი ნაბედი ფურცელი 8,5, სააღრიცხვო-საკამოქმედლო თაბახი 4,9, ტირაჟი 51.900, შეჯ. № 289, უც 00872, ფახი 80 კპ.

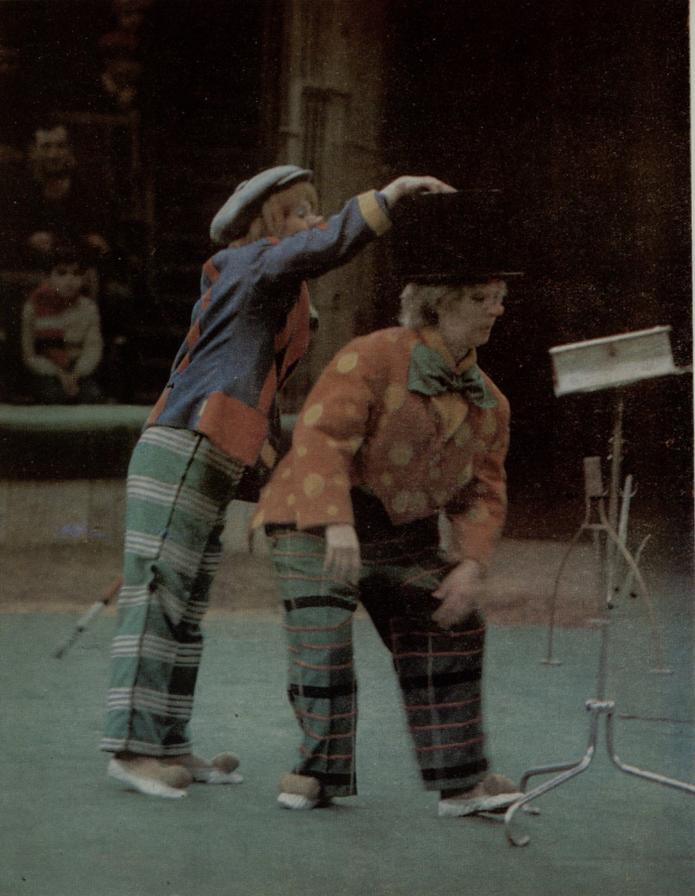
Ежемесячный общественно-политический и литературно-художественный журнал «Дроша» (на грузинском языке) Издательство ЦК КП Грузии

საქ. კე ცკ-ის გამოცემების სტამბა, თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

Типография издательства ЦК КП Грузии, Тбилиси, ул. Ленина, 14

რედაქციის მისამართი:
850008, თბილისი 8, რუსთაველის პრ. 43, ტელ. — შო. რედაქტორის — 99-54-86, პ/შ. მდინის — 99-52-69, განყოფილებების — 98-28-42, 99-01-89.
რედაქციაში შესვლის მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

გარკეანის პირველი გვერდი: „ბედნიერება“. ყირაგეთის სახალხო მხატვარი ლ. ილიანი.

ქართული ცირკი

თარხან არჩვაძის ფოტო.

ა. თევზაძე. გაზაფხული.